

SZABÓ HIRLAP

A BUDAPESTI FERFIRUHA-KÉSZÍTŐK IPARTESTÜLETE. A BUDAPESTI SZABÓIPAROSOK HITEL- ÉS TERMELŐ-SZÖVETKEZETE. AZ EGYESÜLT SZABÓIPAROSOK KÖRE, A BUDAPESTI EGYENRUHA-KÉSZÍTŐK KÖRE ÉS A RAKTÁRI-SZÁLLITÁSI-GYERMEKRUHA-KÉSZÍTŐ SZABÓIPAROSOK SZAKCSOPORTJAINAK KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS : : FŐMUNKATÁRSOK
ULLMANN JÁKÓ. | VIKÁR BÉLA □ MANGOLD BÉLA KOLOZS €

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VII., HÁRSFA-UTCA 24. TELEFON 90-27

! Szabóiparosok!

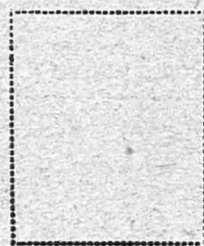
Faszénet

Weisz és Vidor
cégnél rendeljétek!

TELEFON
József 11-31

NYOMTATVÁNY.

T.

Weisz és Vidor cégnek

TELEFON 11-31.

BUDAPEST

Józsefvárosi teherpályaudvar 9. kapu

A faszén

akár levelezőla-
pon akár telefon
utján rendelhető

Szabó faszénet K 8.-
Dara (spitz) faszénet 5.-
100 kilogrammonként.

Azonnali kiszolgálás!

Szabóiparos hívja föl

„JÓZSEF“ 11-31

telefonszámot mikor szabó-faszénre van szüksége, vagy írjon

Weisz és Vidor cégnek, Budapest

WELLNER SÁNDOR

 Budapest, IV., Anker-köz 2.

Szabóiparosok legolcsóbb bevásárlási forrása. — Posztó, divatszövetek, bélésárúk és szabókellékek nagyban és kicsinyben. — Angol és francia különlegességek uri és női szövetekben.

MECHANIKAI SZÖVŐDE TAUSSIG SAMUEL ÉS FIAI, Győr.

Raktár és üzletvezetőség: BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-UTCA 22. ☐ TELEFON 30—32.

Szalonvászon, cordinelli, béléskanavász, tűzoltógrádlí és zsávolnyok, valamint a lenárúkból készült összes szabókellékek gyártása. Nyári-nadrágok és vászon-öltöny-szövetek különböző minőségekben. Fehérneművásznak kórházak és közintézetek részére stb.

Levágandó!

SZABÓ HIRLAP

Megrendelés.

Sziveskedjék szállítani részemre:

_____ kg. szabó faszenet — — — K 8.—

_____ „ dara (spitz) faszenet — „ 5.—

100 kilogrammonként.

Név: _____

Lakás: _____

 Kérjük a címet pontosan kiírni.

 Levágandó!

SZEMERE, WEINSTEIN és LEITNER

posztó- és gyapjuszövet-nagykereskedés

Budapest, V. Zrinyi-utca 14. sz.

TELEFON

109-29

Bel- és külföldi gyapjuszövetek, Angol maradékok
állandó raktára. Eladás nagyban és kicsinyben.

 Kívánatra mintákkal is szolgálunk.

Raktári telefon 16-71.

SCHWARCZ LAJOS

BUDAPEST, DEÁK FERENC-U. 15.

✿ Minden fajta ✿
angol-, francia- és
hazai gyártmányu
posztó-, gyapju-
szövetek-, bélés-
árúk és szabókellé-
kek gyári raktára

A szabóiparosok
legolcsóbb bevá-
sárlási forrása!

Raktari telefon 16-71.

Osztrák császári
és magyar királyi
udvari szállító

ALAPITTA-
TOTT 1850

SEMLER J.

ALAPITTA-
TOTT 1850

POSZTÓ ÉS ANGOL DIVATKELMÉK RAKTÁRAI
BUDAPEST, BÉCSI- ÉS DEÁK FERENC-U. SARKÁN

LONDON, 7. UPPER JAMES STREET

Osztrák császári
és magyar királyi
udvari szállító

Minták készséggel
küldetnek.

Detail osztályom kibővítése folytán azon előnyös
helyzetben vagyok, hogy az eddig ismert nagy
választéku **eredeti angol uri divatszövet-raktáram**
legkiválóbb idényujdonságait hatványozott mértékben
birom t. vevőimnek bemutatni.

Minták készséggel
küldetnek.

WEISZ H. ÁRMIN

BUDAPEST, VIII. DOBOZI-UTCA 1. SZÁM. (Teleki-tér sarokház.)

Budapest legnagyobb vásári- és raktáriszabó-kellékek áruháza.

Mindenféle, a szabó-szakmához szükséges kellék alsószálak,
cérnák, selymek, gomb- és bélésárúk nagy áruháza.

TELEFON. József 10-02

Késműves és köszörüs

LAUBER L. BUDAPEST

VII. Király-utca 1. szám.

Késes és köszörüs üzletnek régi jó hírnevét
fentartva, csakis a legjobb acélból tartok

OLLÓKAT ÉS BERETVÁKAT.

Angol és amerikai ollókban dus választék,
melyet a szabómester uraknak becses figyel-
mükbe ajánlom és ezen kívül különösen figyel-
mükbe ajánlom tisztelt vevőimnek a vastag
(sok) vágáshoz való fogas ollóimat.

Nehéz szabász ollók

	11	12	13	14	coll hosszu
	11.—	14.—	17.—	20.—	korona
angol	14.—	18.—	22.—	28.—	korona

Kézi ollók

	7	8	9	10	11	12	cm hosszu
	2.20	3.—	4.—	5.—	6.40	8.—	korona

Csak VII. Király-utca 1. Anker-közzel szemben.

Magyarország egyedüli iskolája!

A modern szabászatbani
valódi kiképzésére

csak az általánosan elismert szabászati specialistánál,

REICHERT ZSIGMONDNÁL

Budapest, VI., Király-utca 38. szám.

Iskolám előnyei:

A tanuló nem fizet előbb, míg meg nem győződött arról,
hogy a szabászatot biztosan könnyen elsajátíthatja. A pol-
gári és katonai szabászatban való kiképzésért nálam 60 K.
fizetendő és a tanuló egy kiegészítő tankönyvet ingyen kap.

Teljesen kibővített legújabb „Centi“ szabászati tankönyv
magántanulásra, 46 magyarázattal ellátott ábra mind azt tar-
talmazza, amire egy szabónak a mindennapi életben szüksége
van, beleértve a legszükségesebb női ruhák. Ára 11 korona.
Kiszámítható: hogy egy zacko vagy egy más ruhadarab meg-
tanulása 25. fillérbe kerül.

Tankönyvek kizárólag csak nálam rendelhetők meg.
Kereskedő által könyveket nem küldök. Az összeg beküldése
esetén franko küldöm.

Teljesen kipróbált szabványminták utánvétellel is kül-
detnek.

Telefon 16—70.

Fischer és Kohn Budapest

V., ERZSÉBETTÉR 12.

Finomposztó- és gyapjuszövetárak, katonai- és libéria-posztók
Angol és francia ujdonságok uri- és női-ruhakelmékben.

Nagyban és kicsinyben. Honi-gyártmányok legnagyobb választékban.

PAJOR ÉS GRIESZ

POSZTÓ, BÉLÉS- ÉS KÉZMŰ-
ÁRU-NAGYKERESKEDÉS

Budapest, V. Bálvány-utca 5.

Magyar szabósághoz szükséges posztó,
Zeig és bélésárak legelőnyösebb bevá-
sárlási forrása. Vásári és raktári szabó-
kellékek nagy áruháza.

Mintákat vidékre készséggel küldünk.

Postai megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek.

SCHULEK SÁNDOR

műkéses mester

BUDAPEST, VII. KIRÁLY-UTCA 3. SZÁM.

Legrégibb cég e szakmában. Több kiállításon kifünfelve.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a Szabóiparosok figyelmébe

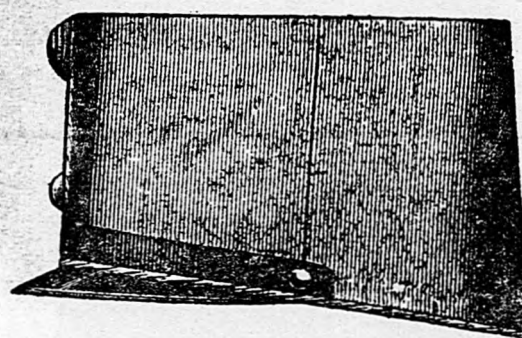
zabáskések, kézi és szabászollók

a szakmába vágó mindennemű kézes áruk nagy választékban kaphatók. Élesítés és javítások pontosan végeztetnek

Videki megrendelések és élesítések 24 órán belül eszközöltetnek.

Szabómester urak!

Az egész Monarchiában a legjobb hírnévnek örvendő cégem újabban azon rendszert létesítette, hogy bármilyen kis rendelést is a szabómester uraknak nagybani árak mellett szállit. Ezzel módot nyujtok a tisztelt szabómester uraknak, hogy egyenruhasapkákat,

posztókat, paszományokat, jelvényeket, katonai és egyenruhacikkeket, valamint az összes felszerelési cikket még a legkisebb vásárlásnál is a legolcsóbb

nagybani árak mellett

beszerezhessék. Minden szabómester érdeke, hogy haladéktalanul kérje árjegyzékemet, melyet díjtalanul és portómentesen küldök.

Hazafias üdvözlettel

HERZOG S. katonai és egyenruházati
felszerelések áruháza

Budapest, VIII, Üllői-ut 50.

Telefon József 13—28.

elefon József 13—28

KELLNER M. és TÁRSA

Telefon 98—42. GÉPDOBOZGYÁRA Telefon 98—42.

BUDAPEST, VII. KER., ALPÁR-UTCA 7. SZÁM.

Készit mindenféle csomagoló, lényegzési és adjusztáló dobozokat.

Különlegesség összeíörhetően raktári dobozok és szabadalmazott postadobozok.

Eredeti Singer és Wheeler & Wilson varrógépek

a szabóiparban előforduló összes varrási munkák számára.

Különleges gomblyuk varrógépek

szálfogó szerkezettel tetszős szerinti gomblyukak készítésére. E gépek önműködő megállító és vágó készülékkel vannak ellátva.

Gyorsvarrógépek

egyszerű és párhuzamos varratok készítésére.

Ruházati szakmában nélkülözhetetlen!

700-nál több különféle fajta eredeti Singer varrógép készül, minden elgondolható ipari célra

Azon üzletek
amelyekben
Singer
varrógépek
árusítanak

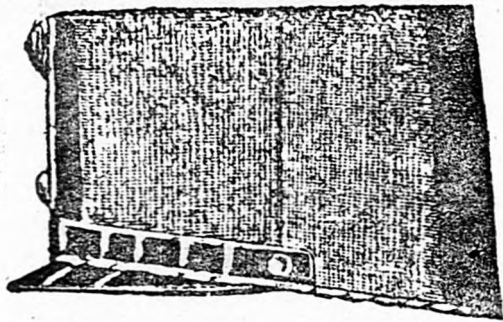

mindannyian
ezen
címerrel
felismerhetők

Singer Co. varrógép részvénytársaság
ipari osztálya

Budapest IV. Semmelweis-u. 14

ahol a piacra kerülő legújabb ipari gépek díjtalanul bemutatva lesznek.
Fiókküzetek mindenütt.

HARTMANN SÁMUEL és FIA

EGYENSAPKA ÉS CSAKO-KÉSZÍTŐK

Budapest, VII., Károly-körut 9.

Budapest székesfőváros és a Budapesti Szabóiparosok Hitel- és Term. Szöv. szerződéses szállítói

Készít mindennemű egyensapkát és csakót a csász. és kir. hadsereg minden nembeli tisztjeinek és legénységének. Továbbá ajánlja saját készítményű vasuti, postal, pénzügyőrségi, tűzoltói, rendőri, törvényszéki szolgálta és mindennemű libéria sapkát.
TELEFON 124-89.

Szakiskola megnyitás!

Megnyilt a férfi és női ruha szabások orsz. egyesületének állandó szabászati szakiskolája.

Az összes szabászati ágak, ugymint: polgári, katonai, papi, női, raktári és gyermek ruhák szabásának oktatását az erre a célra kinevezett elsőrendű szabászok végzik.

A szakiskola az egyesület oktatásügyi bizottságának felügyelete alatt áll. Kötelező vizsga a bizottság előtt. Minden hallgató hivatalos bizonyítványt (oklevelet) nyer. — Vidékiek részére külön gyorstanfolyam.

Tanfolyamok tartatnak július és augusztus hónapokban 1—1 nappali és a két hónapban egy esti tanfolyam.

Mintaszabványok az összes létező ruhaneműkből darabonként is kaphatók. Bővebb felvilágosítást az elnökség ad.

Budapest, VIII. Rákóczi-út 23, II. em.

Szabóipari Lap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona.

Szerkesztő és laptulajdonos:

ULLMANN JAKÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal

VII. ker., Hársfa-utca 24. Telefon 90-27

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

FŐMUNKATÁRSÁK:

VIKÁR BÉLA ✎ **MANGOLD BÉLA KOLOS**

Magyar tanoncképzés.

Most, hogy a budapesti férfiszabók ipartestülete a második érettségizett fiamat is a gyakorlati munka teljes letévése s három évi tanonckodás után az inas sorból segéddé aratta, aktuálisnak tartom, hogy a tanoncképzés ügyéhez is hozzászóljak.

Az apprentice sage bizonytalan kérdése ép úgy megvan külföldön, mint nálunk; aki csak némileg tájékozódva van pl. a franciaországi viszonyokról, az tudja, hogy ott ép oly nagy az inaskrisis, mint nálunk. Nincs elegendő képzett ipari munkaerő s ami még nagyobb baj, tanoncokat sem lehet kapni, akikből idővel segédek lehetne nevelni, ezek a körülmények tehát pontosan megegyeznek a magyarországi állapotokkal. Nagy azonban a különbség mindezek dacára a hazai és a külföldi viszonyok között. Ott a társadalmi, gazdasági és munkásvédelmi feltételek olyanok, hogy megkönnyítik és megkönnyítik az ipari pályára való lépést és ezt a rokonszenvet nagyban előmozdítják a hatóságok is, illetve a végrehajtó hatalom gyakorlására rendelt közegek és intézmények. Nálunk ez ép megfordítva van. Beteges, ósdi társadalmi felfogásunk az ipari foglalkozást lenézettnek és szégyenletesnek tartja és a mi ugynevezett uri osztályunk nem is fogadja a maga társágába az ezzel foglalkozókat, szóval abszolút nem járul hozzá még e nagy nemzeti érdek szemontjából sem, hogy az ipari foglalkozások iránt való érdeket és szeretetet növelje.

Hatóságaink — és ez a legszomorubb — ugyanazon téves álláspontra helyezkednek, mint az uri társadalom s ez eljárásukkal mérhetetlen kárt okoznak az államnak, mert teljesen elszegényítik az országot és növesztik a szellemi proletárok és az eltartottak számát. Jól tudhatnák pedig, hogy Németország, Franciaország és Angliának iparát nagygyá és világhírűvé a kiváló képességgel, műveltséggel és iskolázottsággal felruházott, tehát érettségi bizonyítvánnyal ellátott iparosai tették és nem a szubvenciók osztogatása.

Sajnos, közigazgatásunk még mindig nem számol a gyakorlati élettől. Törvényeket, rendeleteket gyárt szá-

mosat, például az, amely a tanoncok iskoláztatásáról szól, hogy az iskoláztatást mulasztó tanoncok és munkaadók ellen a kihágási eljárást kellő szigorral hajtsák végre. És itt van a baj, mert ezt egyszerűen nem magyarázzák, hanem azokat rudement tekintet nélkül végrehajják.

Tessék egy konkrét eset, mely legjobban megvilágítja hatóságaink iparfejlesztési tevékenységét és az ipari foglalkozások népszerűsítésének hatósági érzékét.

A most felszabadult László fiam ügyében még 1912-ben a tanonciskolák nyilvántartó irodájától felszólítást kaptam, hogy V. kár László nevű szabóinas, ki a szabóipartestületnél be van jelentve mint szerződött tanonc, a törvény imperatív rendelete dacára a tanonciskolába nem járatom, hogy nyilatkozzam.

Erre megírtam, hogy a nevezett tanonc a felső kereskedelmi iskola II. osztályába jár és így iskoláztatási kötelességemnek eleget teszek. Eddig ez rendben volt, de a következő évben ismét kaptam ugyanebben az ügyben ugyanezt a felhívást. Mit tegyek, ismét megírtam a választ azzal a módosítással, hogy most már a felső kereskedelmi iskola III. osztályába jár és ez évben érettségizik. Ez úgy átszik, nem volt elég, mert rá 8 napra idézést kaptam a IV. kerületi előjárósághoz és rá 10 napra ismét, ahol mind a két esetben és mind a két helyen elmondtam, hogy László nevű tanoncom a felső kereskedelmi iskola III. osztályába jár és így kellő iskolázottságban részesül.

E kijelentésem után mindkét helyen kelő udvarias hangon tudtomra adták, hogy az ügy így rendben van és el van intézve. Fellelékeztem, hogy valahára e sok hiábavaló irkálás és szaladgálástól megmenekülök. — Örömem azonban korai volt, mert két hétre rá ismét jött egy idézés ugyanehhez a kerületi előjárósághoz, azonban ekkor már az előjáróhelyettes urhoz lettem utasítva.

A helyettes ur szigorú hivatalos hangon előadta, hogy kihágást követtem el, mert inasomat a tanonciskolába nem járatam. Én erre szerényen előadtam, hogy fiam, ki szabótanonc, a felső kereskedelmi iskola utolsó osztályát járja és ez évben érettségizik, tehát a törvény

értelmében is a tanonciskola látogatása alól fel van mentve. Erre a tudor ur — mert két jogtudományi és egy államtudományi szigorlat alapján az államtudományok tudora — azt mondta, hogy „mit tudja maga, mi az a törvény; ha nem volna kötelező a tanonciskola látogatása, akkor nem idéztük volna meg“.

Erre azzal bátorkodtam felelni, hogy már előzőleg két ízben ide idéztek és a végén rendben találták és befejezettnek jelentették ki az ügyet és mindenek dacára most harmadszor ismét meghívják, holott az első fiam esete analog volt ezzel s akkor az egyszeri bejelentés elégségesnek bizonyult. Nekünk, iparosoknak, drága az időnk és nem érünk reá háromszor is szaladgálni egy ügyben, ezt nem tartom méltányos eljárásnak.

Erre ő felfortyant és még szigorubb hangon közölte, hogy majd megmutatja, hogy mi az a méltatlan eljárás és kihirdette, hogy tanonciskola nem járatása miatt 40 korona pénzbüntetéssel és annak behajthatatlansága esetén pedig két napi elzárással büntet, de hozzá tette még, ha az ő ítélete nem tetszik, felebbezem meg a tanácshoz és ha én a méltatlan eljárást nem említem, ugy csak 4 koronában állapította volna meg a büntetést.

Erre csak az volt a válaszom, hogy látom, hogy az ur a tanoncnevelés térén nem barátja az előhaladásnak, sem pedig a modern jognak és kijelentettem, hogy ezek után ez az utolsó tanonc, akit felszabadítok.

Miután időm nem volt, nem felebbeztem, de különben is meg voltam győződve az absurd ítélet tartathatatlanságáról, mert a törvény szelleme a *be nem iskolázott tanoncokra* vonatkozik és nem azokra, akik inasukat még magasabb iskolázottságban részesítik. Azért büntetni a munkaadót, hogy jól kiiskolázott és műszaki kiképzést nyert iparost nevel az országnak, ki majd gyakorlati tudásával és teoretikus tudományu eszével megállja helyét a világversenyben — legalább is naivság. Fejlettebb ipari országok iparosai méltán csodálkozhatnak, hogy ily messzeható szociális és kulturjelentőségű ügyben, mint aminő a tanoncnevelés, hivatalos közegeink nem tudják felismerni ennek fejlődéséhez fűződő nagy állami érdekeit.

A tekintetes tanács felebbezésem nélkül határozott és nekem adott igazat, amidőn a következő ítélet hozta:

„A tanács az elsőfoku ítéletet megváltoztatja és

terheltet az ellene emelt kihágás vádjá és jogkövetkezményei alól felmenti.

Terheltet fel kellett menteni, mert a kérdéses tanonc a IX ker. főv. felső kereskedelmi iskolába be van írva s oda rendesen el is jár.“

Ez tehát a magyar tanoncképzés; mindenki meg fogja most már érteni, hogy iparosaink miért vonakodnak a tanonctartástól, miért van tanonchiány és ami van, miért oly selejtes.

Vikár Béla.

Szövetkezeti közgyűlés.

Az ipari szövetkezetek minden barátjának ott kellett volna, hogy legyen a Budapesti férfiszabók hitel- és termelőszövetkezetének f. évi június hó 28-án tartott közgyűlésén. Ott kellett volna, hogy legyen, mert az ipari szövetkezetek jövőjébe, nagy közgazdasági jelentőségébe vetett hite gyönyörű megerősítést nyerhetett e napon.

Egy szövetkezeti közgyűlés a gazdasági nyomorúságok esztendejében, ahol nincsenek szorongó részjegyesek, kis tőkéjük jövője miatt aggódó szövetkezeti tagok, mindenki elégedetten, büszkén tekint vissza a lefolyt üzleti év pluszos eredményére.

A Budapesti férfiszabók hitel- és termelőszövetkezetének ez a közgyűlése bizonyította be, hogy a magyar kisiparosság mennyire érett a szövetkezeti eszmére és hogy a gazdasági jövő az ipari szövetkezeteké, ha azokat helyes, rendeltetéseknek megfelelő mederben vezetik.

A szép, valósággal ünnepies hangulatban tartott közgyűlés így folyt le:

Bálint Ményhért elnök üdvözölve a megjelenteket, megállapítja, hogy 80 tag 482 üzletrészt képvisel s így a mai közgyűlés határozatképes. Bejelenti, hogy az O. K. H igazgatósága nem képviseltette magát. Felolvastatta Szterényi József v. b. t. t. ő excellenciájának távirátát, amelyben betegséggel menti ki, hogy a közgyűlé-

Dicső bevásárlási forrás! ...

SEIDNER LIPÓT

Budapest, VII. Kertész-
utca 43. (Király-u. sarok)
TELEFON 134-74.

Posztó, divat, szövet és szabókellékek áruháza nagyban és kicsinyben. Angol és Francia különlegességek uri és női szövetekben. Állandó maradék-vásár

sen nem elnökölhet. Szabó Sándor indítványozza, hogy a közgyűlés tisztelő ragaszkodással üdvözölje a kegyelmes urat, mielőbbi teljes gyógyulását kívánja. Lelkes éljenek közt fogadják el.

Spitz Lajos, a szabóiparosságnak ez a temperamentumos szónoka szól elsőnek a napirendhez. A Rosenthal-féle egyenruházati cég átvételének kérdését boncolgatja. Nem talál semmi megnyugtatót. Tárnyilagos kritikában részesíti a Szövetkezet működését, amelyből nem szabad, hogy erkölcsi vagy anyagi kár származzék. A kisiparosság követelőleg fordult a Szövetkezethez, hogy közgazdasági alkotásokat végezzen. Három szabatosan formulázott kérdéssel interpellálja meg az elnökséget:

Milyen összeköttetésben áll a Szövetkezet a Rosenthal-céggel?

A részvénytársasággá átalakult cég átvett részvényeinek tulajdonjoga az O. K. H.-t terheli, vagy a Szövetkezetet?

Érdekelve van-e ebben a transzaksióban a Szövetkezet anyagi felelősséggel?

Végül kívánja a nyersanyag beszerzési osztály felállítását és leszögezi, hogy az O. K. H. mérlegében 8 millió korona veszteséget könyvelnek el a kisipari szövetkezetek rovására.

Bálint Menyhért elnök azonnal megnyugtató választ ad. Utal arra, hogy Ullmann Jákó ugyaz O. K. H. közgyűlésén, mint több ipari egyesületben energikusan tiltakozott az ellen, hogy a bukófélben levő vállalatok szanálása miatt előállott veszteséget a kisiparosság számlájára írják. A Rosenthal-cég átvétele még nem befejezett dolog. E kérdésben előkelő közgazdasági tekintélyek részvételével az O. K. H.-ben értekezlet volt, amely abban állapodott meg, hogy a szakemberekkel felvételi a leltárt s azután határozzák az átvétel kérdésében. A leltározás már meg is kezdődött.

A nyersanyagbeszerzés kérdésével az Igazgatóság behatóan foglalkozott s minden irányban törekszik terjeszteni az üzletágakat, amihez — százezrekről lévén szó — a központ jóakarata is szükség van.

Spitz Lajos megnyugvással veszi tudomásul, hogy a Rosenthal céggel nincs obligó, kívánja, hogy ne is legyen. A megvételre fordítandó pénzt sokkal okosabban fellehet használni a kisiparosság érdekében.

Ullmann Jákó felszólalása még jobban megnyugtatta a közgyűlést. A Rosenthal céggeli tárgyalásoknak minden részletét ismeri s nyugodt lelkiismerettel állíthatja, hogy az üzlet átvétel még olyan messze van,

mint Makó Jeruzsálemtól. A Szövetkezetre ebből az üzletből kár nem származhatik.

Az üzletágak kibővítését minden erejével igyekszik keresztül vinni. Ha az O. K. H. visszavonul, akkor nélküle csinálják meg. Egy rendkívüli közgyűlésre hárul a feladat meghatalmazni az igazgatóságot hogy a szükséges pénzt esetleg más forrásból szerezze be. Spitz Lajos rosszul beállított gukkerrel látja az O. K. H. nyolc milliós veszteségét. Ha megfordítva viszi a szeméhez, az oroszánból macska lesz, mert a sokat emlegetett deficit még két millió koronát sem tesz ki.

Lelkes szavakban hívja fel a tagokat, hogy tartssanak össze, szervezkedjenek, mert akkor semmi veszedelem a szövetkezethez nem férhet. Az egész ország iparosságát irányítani, a szövetkezeti eszme nagyszerűségéről meggyőzni hivatott ez a szövetkezet. Legyenek bizalommal az Igazgatóság iránt, amelybe más, mint kisiparos többé nem kerül be. Kéri az évi jelentés tudomásul vételét.

Szabó Dániel azon aggodalmaskodott, hogy a mérleg több alósságot mutat fel a központnál és kevesebb az árukészlet.

Tibor Samu igazgató pár szóban, világosan oszlatta el aggodalmát. A tartozásnál kimutatta, hogy az csak átmeneti pénz, az áruaktár derüre-borura való gyarapításánál sokkal okosabb a tőkét a mai pénzdrága világban kamatoztatni s az árut akkor szerezni be, amikor alkalmas.

A felvilágosítást bizalomnyilvánító ováció mellett vette tudomásul a közgyűlés, valamint az évi jelentést is. Oesterreicher Adolf nagylelkűen indítványozza, hogy az 1913. évi nyereséget, körülbelül nyolc ezer koronát csatolják a tartalékalaphoz.

Balog József viszont a nyereség felosztását kívánja. A közgyűlés is így határozott.

A választásokat Cserna Lajos ip elnök indítványára egyhangulag ejtették meg. Az igazgatóságba, a felügyelőbizottságba és a bírálóbizottságba is a régi kipróbált emberek kerültek vissza, akiknek nevében Adler Lipót igazgatósági ellenőr köszönte meg a közgyűlés kitüntető bizalmát.

A megválasztottak a következők:

Igazgatóság: Adler Lipót, Gitling András.

Felügyelő bizottság: Bálint Vencel, Hanicz Márton, Major Márton, Taub Adolf.

Bíráló bizottság: Balogh József, Beckmann Jakab, Benedek Béla, Bucskó Sándor, Drozd János, Eck Flóris, Fischer F. Lajos, Goldstein Zsigmond, Göttler Vilmos,

SZABADOS VILMOS

IV. DEÁK FERENCZ-UTCA 21. SZÁM

AZ UDVARBAN.

TELEFON: 143-04

Selyemhölcsék
fekete és kék szövetek
Varrókellékek
elismert legolcsóbb
árban.

Guttenberg Mátyás, Ixner János, Koch Miklós, Klein Lipót, Kovács Adolf, Körmöczy László, Kiss István, Nagy V. Károly, Oeszterreicher Adolf, Pálffy József, Pápai Lajos, Póczy Péter, Poór László, Schlesinger Sándor, Steiner Gábor, Szabó Simon, Szetei Márton, Török János, Ullmann Jákó, Vladár István, Weisz A. János.

Fischer F. Lajos indítványára a közgyűlés köszönetét nyilvánítja az igazgatóságnak az okos, gazdaságos vezetésért.

Végül Bálint elnök megköszönve a je'enlevők szép, komoly magatartását, berekesztette az ünnepiesen méltóságteljes lefolyású közgyűlést.

Magunk közt.

Irta: Mangold Béla Kolos.

II.

Mikor a szövetet mutatjuk . . .

Mikor a vevőnek a szövetet mutatjuk, balkezünkkel magasra emeljük a véget és az aláomló anyag lágy redőit két ujjunkkal simogatva, sokat jelentően fűzzük hozzá: „a legfinomabb, tiszta gyapju”. Tegyük kezünket a szivüinkre és magunk közt valljuk meg egymásnak, hogy csak azt képzeljük, hogy tiszta gyapju és csak azt hisszük, hogy a legfinomabb.

Senkinek sem vonjunk kétségbe szakértelmét és jó-hiszemőségét, de ha megfontoljuk, hogy a ruházati szakmába vágó szövetek minőségének és árának pontos meghatározása egyike a legnehezebb tudományoknak és ha tekintetbe vesszük, hogy igen kevés olyan szakember van a világon, ki pusztán látással és tapintással határozottan meg tudná állapítani, hogy valamely gyapjuszövet tényleg tiszta gyapjuból való-e és ha igen, hogy az a legfinomabb, — akkor igazat fog nekünk adni minden elfogulatlan szakmabeli ember.

De alapjában véve nem is olyan fontos az valamely szövetre nézve, hogy anyaga tiszta gyapjuból készült-e, vagy nem. A fődolog mindig az, hogy a benne foglaltató gyapju finom legyen. Ha a feldolgozás alá kerülő gyapju nem elég finom, vagy ha rossz, akkor a belőle készülő szövet finomságát és tartósságát, sőt lágységát is pamut hozzáadásával szokták fokozni. Így tehát a durva gyapjuból gyártott szövet finomabb lesz.

ha pamuttal van keverve, miből az következik, hogy a jó pamutszövet jobb, minf a rossz gyapjuszövet.

Azt, hogy valamely szövet tiszta gyapjuból való-e vagy nem, legegyszerűbben szakítás vagy szálhuzás által lehet megállapítani. Ha a szálból ismét szálát huzunk, tapasztalhatjuk, hogy a benne lévő gyapjuszál göndör, míg a pamutszál egyenes. Ez ugyan nem csálhatatlan módja a vizsgálatnak, mert tudva van, hogy a gyártók kitalálták a módját anrak is, hogyan lehet a pamutszálát göndöríteni, hogy ugy nézzen ki, mintha gyapjuszál volna.

Egy másik próbája annak, hogy a szövet tiszta gyapjuból gyártott-e: a szál meggyújtása. A pamutszál (mert növényi) gyorsan ég el és csekély fehér hamunál egyéb égési terméket nem hagy hátra. míg a gyapjuszál (mert állati) seicegve pörkölődik, feketés salakká zsugorodik és füstje olyan szagu, mintha csontot égettünk volna.

Hogy a gyapju jelenlétének ezen általánosan ismert kipróbálási módját elmondottuk, nem azért történt, mintha ezzel valami újat közöltünk volna, vagy mintha azt hinnők, hogy ezt nem mindenki tudja, hanem azért említettük meg, mert a gyárosi furfang ezen az egyszerű és szinte csálhatatlannak vélt próbán is kifogott már.

Aki rossz gyapjuból pamutos szövetet akar gyártani és mégis azt akarja elhitetni a vásárlóval, hogy az ő durva gyapjuból szőtt pamutos szöveve tiszta gyapjuból készült, az a szövés előtt, külön e célra szolgáló zsiradékba mártja a göndörített pamutszálakat, melyek aztán az égetési próbánál épen ugy égnék el, mintha gyapjuszálak volnának.

Legbiztosabb tehát, ha a gyapju jelenlétét vegyi szerekekkel próbáljuk ki. Ha a szövetet salétromsavba mártjuk, akkor az állati (tehát a gyapju) szál megsárgul, míg a pamutszál fehér marad. Egy másik mód az, hogy a szövetet hamuzsiros vízben megfőzzük. Ezen oldat megsemmisíti a gyapjut, míg a pamutot változatlanul meghagyja. Harmadik mód szerint a kénsav szétmarja a pamutszálát és meghagyja a gyapjut. Míg végre egy negyedik kísérlet az hogy forrásig melegített klórsavas vízben főzzük az apró darabokra széttépett szövetet. Ezen művelet folytán a szövetben lévő gyapju szálak lent maradnak, míg a pamutszálak a ferralóedényben lévő víz felületére szállnak, azaz a gyapjuszálaktól teljesen különválnak.

SZABÓIPAROS URAK!

Teljesen INGYEN orthopäd vagy normális cipőt készítek annak, aki rendelőt ajánl Express-cipő részvény szerint.

Érzékeny lábakra egyedüli specialista!

Javításért elküldök és hazaküldöm.

TELEFON-SZÁM 102—70.

Nyáry M.

orthopäd-cipész, express-cipő készítője

Budapest, VII. Rottenbiller-u. 39

Előfizetési felhívás!

A félev kezdetén tisztelettel kérjük a második féleves előfizetési díjnak szives beküldését és a hátralékok kiegyenlítését. Következő számunkban hozzuk a legújabb divatmodelleket s jövőre sem riadunk vissza áldozatoktól, hogy a szociális szabóipari érdekek szolgálata mellett szakrovatunkkal is kielégítsük közönségünknek érdekeit.

S Z E M L E.

Egyéves önkéntesi jog az iparosifjaknak.

Az Országos Iparegyesület évekkal ezelőtt felterjesztéssel fordult a honvédelmi miniszterhez, hogy az ipar terén kiváló eredményeket elért ifjak egyéves önkéntességi jogot kapjanak, akkor is, ha nem rendelkeznek az arra jogosító bizonyítvánnyal. Most ugyilátszik a megvalósulás felé közeledik ez az Iparegyesület által felvetett eszme amely külföldön, különösen Németországban, már teljesen átment a gyakorlatba. A napilapok értesítése szerint a magyar honvédelmi miniszter most foglalkozik azzal a tervvel, hogy az ilyen kiváló iparosifjakat mentesíteni fogja a három évi szolgálat alól és megadja részükre az egyéves önkéntességi jogot. Ezzel kapcsolatban a miniszter egyik kereskedelmi kamarához intézte leiratában kijelentette, hogy az ipar terén kiváló eredményeket elért ifjak egyéves önkéntességi jogának elbírálásánál a kamarák közreműködését is igénybe szándékozik venni. Mi is több ízben követeltük már — épen a külföldi példákra való hivatkozással —, hogy az intelligens, kiváló iparosifjak önkéntességi jogot kapjanak. Ez lesz az a kapocs, amely inkább mint minden szociális tanítás, közelebb hozza egymáshoz az iparos és az ugynevezett intellektuális osztályt.

Záróvizsgák.

Az iparrestület, mint minden évben, az idén is képviseltette magát a szabóipari szakirányu tanoncskolák záróvizsgálatain. A kiküldött iparrestületi tagok örömmel referáltak a hallottakról. Újólág meggyőződtek, hogy a fővárosi szabó-szakirányu oktatás évről-évre fejlődik. A növendékek majdnem kivétel nélkül jeles képzettségről tettek tanuságot s precíz feleleteikkel bizonyították be, hogy a tanoncok iskolakerüléséről elterjedt közhit ma már teljesen téves. A tanítók is mind nagy ügyszeretettel, odaadással és kellő szakértelemmel végezték a tanéven át az oktatás nehéz kötelességét s ezt örömmel és elismeréssel állapítjuk meg a nyilvánosság előtt.

Vikár László.

Még egészen fiatal ember, de már érdemessé tette nevét arra, hogy külön feljegyezzük. Egy tekintélyes család fia, aki felsőbb tanulmányainak végzése alatt nem resteli szabótanoncoskodni is, Magyarországon, az urhatnámság klasszikus hazájában még mindig fehér holló. Vikár László letette az érettségét, de levizsgázott mesterségéből is, az iparrestületi műhelyben elkészítve egy remekül sikerült nadrágot. Sok ilyen képzettségű ifju iparost kívánunk a hazának és sok olyan okos családapát, mint Vikár Béla, aki már a második fiát nevelte érettségi bizonyítvánnyal a magyar iparnak. A nagyobbik fiut ifj. Vikár Bélát jól ismerik olvasóink külföldről írott jeles szakcikkeiből, a kisebbik is bizonyára nem elégszik meg az érettségi adta tudással, hanem a világvárosokban gyűjt majd itthon értékesítendő tapasztalatokat. És tovább fejleszti a már ősidőktől fogva apáról-fiúra száló jeles szabóüzletet, amelynek vezetésében a két érettségizett fiu az ötödik generációt képviseli.

Hymen.

Weisz Márk, a Weisz és Vidor faszénnagykereskedő-cég főnökének és nejének, Weisz Mária leányának, Hedvignek június hó 28-án délben 1/21 órakor esküdött örök hűséget a Dohány-utcai izr. templomban Sarbó Vilmos székesfővárosi középiskolai tanár. — A diszes ünnepi szertartáson nagy és előkelő közönség volt jelen. A szabótársadalmat is sok kiváló tag képviselte, mintegy bizonyoságául annak a népszerűségnek és közbecsülésnek, amely a kitünő, kuláns Weisz és Vidor faszénnagykereskedő-céget a szabók részéről körülveszi. Mi is szívből kívánunk sok szerencsét a boldog ifju párnak.

Benedek Béla jeles székesfővárosi szaktársunk erejének teljes frissességében ülte meg boldog, zavartalan házasságának 25-ik évfordulóját. Az ezüstmenyegző alkalmával kedves, szeretetreméltó nejével együtt vendégül látták házuk jó barátait és közeli ismerőseit. A nyolcvan teritékes pazar ebéden olyan vidám, aranyos hangulat uralkodott, mintha egy ifju pár most indulna a reménytelj s életnek s nem egy már nehéz munkában eltöltött negyedszázadra tekintene vissza. A jubiláns házaspár erényeit szebbnél-szebb köszöntők méltatták s egymásután érkeztek a levélbeli és távirati üdvözlés, valamint az értékes ünnepi ajándékok. Iyen kedves ünnepeltetés közt indulhattak Benedek Béla és derek neje az újabb 25 esztendőnek, amely bizonyára a már elmulthoz hasonlóan, boldog és elégedett lesz.

Schlesinger Sándor szaktársunk leányának, Jolánka kisasszonynak Ziffer Sándor urral való, lapunkban már jelzett esküvője nagy érdeklődés mellett folyt le a dohány-utcai izraelita templomban. Az Egyesült Szabóiparosok Köre testületileg vett részt szeretett elnökének családi ünnepélyén. A mindenfelől érkezett sok-sok jó kívánatot mi is gyarapítjuk a magunkéval.

Felolvasás a választói jogról.

Dr. Kadosa Marcel ügyvéd, a jeles író, az Egyesült Szabóiparosok körében nagyértékű felolvasást tartott az új választói jogról. Különösen a kisiparosságra vonatkozó rendelkezéseit ismertette népszerű, könnyen érthető előadásban s mégis nagy jogászi készséggel. A jelenvolt nagyszámú hallgatóság hálásan ünnepelte az élvezetes és tanulságos felolvasásáért dr. Kadosa Marcellt.

Ipari továbbképző tanfolyamok kiállítása.

A M. Kir. Technológiai Iparmúzeum részéről az 1913—14. évben rendezett székesfővárosi és vidéki tanfolyamok hallgatóinak munkáiból az Igazgatóság f. évi június hó 22-től július hó 20-ig az intézet helyiségeiben kiállítást rendez. A kiállítás nyitva van hétköznapokon (szombat kivételével) délelőtt 9—1 és délután 3—5 óráig; szombaton délelőtt 9—1-ig, vasárnap és ünnepnap délelőtt 9—12-ig. Beléptidij nincsen. A múzeum igazgatóságának ezen hirdetményére külön is felhívjuk a szaktársaink figyelmét. A kiállítás megtekintése hasznos és tanulságos, mert szemlélhetően állítja elénk a magyar kézmű-iparnak egy év alatti haladását.

A tanoncoktatás fejlődése.

A kormány külön füzetben — melyet most küldött szét — ismerteti az iparostanonc-iskoláknak 1912. évi állapotát. Eszerint 622 tanonciskola működött, tehát 39 iskolával több, mint az előző évben. A közismereti osztályok száma 235-tel, a rajzcsoporthoz 269 új osztálylyal szaporodott. A 622 iskolában 125.657 (12.488-mal több, mint 1911-ben) iratkozott be és ezek közül 100.992 fejezte be az iskolai évet. Az iparostanonc-iskolák segélyezésére az állampénztárból 487.481 koronát, az országos tanonciskolai alapból 183.493 koronát, azaz összesen 670.574 koronát utalványoztak ki. Az iskolafentartók 2.138.871 koronát fordítottak iparostanoncoktatásra. A közismeretek tanításával 3.071 tanító, a rajztanítással 2070 tanító volt megbízva. A tanítók szakképzésére 1912-ben 15 tanfolyam működött, melyek közül három Budapest székesfőváros tartott fenn. Ezen a tanfolyamokon 351 tanító vett részt. Ipariskolákkal kapcsolatosan 80 tanoncotthon állt fent. Mindezek az adatok élénk bizonyítékai iparostanoncoktatásunk magas nivójának és rohamos fejlődésének.

Hogy kell támogatni a kisipart?

Erre a mindig aktuális, nagyfontosságú kérdésre az üres anketázások helyett alapos és gyakorlati választ adtak a német közigazgatási hatóságok. Szigorú rendeletet bocsátottak ki az összes községekhez és hatósági intézményekhez, amelyben azt kívánják, hogy jövőben minden pályázatot és árlejtést olyképen hirdessenek ki és ejtsenek meg, hogy a munkálatokat lehetőleg sok részre osszák, hogy ily módon minél több kisiparost részesítsenek a munkálatokban. A rendelet megállapítja, hogy egyes pályázati részletek ne legyenek

nek csekélyebb értékűek 300 márkánál, továbbá, hogy elsősorban és mindenkor a községbeli iparosokat kell felhívni a munkák vállalására, természetesen feltételezve, hogy megbízhatóságukhoz kétség nem fér és hogy a megajánlott árak nem haladják meg a megállapított határokat.

Ilyen bölcs rendelet Hunniában is kellene. Ami községeink is már letehetnének arról a kényelemszeretetről, hogy a közszállításokat egyetlen vállalkozóra bizzák, ami rendszerint nemcsak megdrágítja a munkálatokat, de a kivitel szoliditásának is terhére megy.

Felülfizetés és köszönetnyilvánítás.

Az „Egyesült Szabóiparosok Köre“ és a „Budapesti Egyenruhakészítők Köre“ által 1914. jun. 14-én tartott nyári mulatságon felülfizetni szivesek voltak a következők:

Ackerman Izraelné —.40, Almásy Andor 1.—, Bóna Gergelyné —.40, Bálint Venczel 1.—, Bóninger Boldizsár —.60, Bozzai Sándor 1.40, Bognár Gyula 2.—, Bucskó László 1.20, Berényi János 1.—, Babek Gáspár 1.20, Csikós István 2.—, Drozd János 1.—, Edélyi N. —.20, Fazekas László 2.—, Fekete Ignác —.20, Fodor Gusztáv —.20, Flok Antal —.40, Gumbert Máttyás 5.—, Gápel Pál —.40, Gömöri András —.40, Grúskovnyák Istvánné —.60, Gyarmaty Lajos 2.—, Hauspek János —.20, Hütter János —.60, Íxner János —.40, Katona János 1.—, Kaszás József 2.—, Kovács Ede 2.—, Grúskovnyák István 1.40, Körmöczy László 2.20, Keresztes János 2.—, Kántor Lajos —.20, Kondoros Gábor 1.—, Király György —.40, Kelemen Antal —.40, Kovács Adolf —.80, Lovász György 1.—, Manczuska József 1.—, Makay József 2.—, Mechler József 3.—, Nagy Imre —.40, Nyeste Károly —.40, Ovári Flóris 1.—, Ozvald Antal 2.—, Petrák János 1.40, Pap Pál 1.—, Péter István 1.20, Pálffy János —.50, R. —.20, Riskovnyák József 1.20, Ress Vendel 1.—, Staub József 1.—, Schlésinger Sándor —.20, Sárosi András 1.—, Svarcz Gyula —.40, Szetey Márton 1.—, Székács Géza —.40, Török János —.40, Theisz Dániel —.40, Veisz Emánuel 1.40, Vizi József 1.—, Wisser Péter —.70, N. N. —.20, Kalmár László —.80, Koch Miklós 1.—, Neihauzer János 2.—, Varga József 2.—, Balassa János 1.—, Mezci Imre —.40, Flesch Márton 4.—, Götler Vilmos 1.20, Munk Arthur 1.—, Petrovics János 1.—, Sziókó Antal 1.—, Nagy Ferenc 1.—, Fridmann Gyula 2.—, Szücs Pál 1.—, Magdalinsky János 2.—, Unmuth Gergely 1.—, Szabó Gyula 1.— K.

Weisz H. Ármin, a fővárosban előnyösen ismert első rangú szabókellék üzletének mai számunkban megjelenő hirdetésait ajánljuk vásári- és raktári szabókisiparos szaktársaink figyelmébe, mint olyan beszerzési forrást, ahol mindenféle kelléket jutányosan beszerezhetnek.

IPARTESTÜLETI ÉS EGYESÜLETI ÜGYEK

Az ipartestületi közgyűlés.

(III. közlemény.)

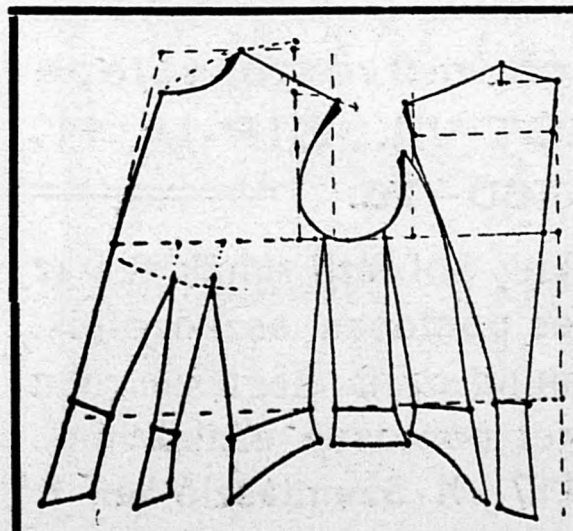
Elnök: Felteszem a kérdést, kíván-e még valaki a napirend első pontjához szólani? (Nem.) Ha senki szólani nem kíván, úgy a vitát ezen pont felett berekesztem. Felteszem a kérdést, elfogadja-e a közgyűlés az ipartestület előljáróságának az 1913-ik évi működéséről szóló jelentését. Igen vagy nem? Felkérem azokat, akik a napirend 1. pontját elfogadják, sziveskedjenek felállani. (Megtörténik. Többség.) Felkérem most azokat, hogy akik nem fogadják el a jelentést, sziveskedjenek felállani. (Megtörténik. Kisébség.) Határozatként kimondom tehát, hogy a közgyűlés a napirend 1. pontját, vagyis az ipartestület előljáróságának az 1913-ik évre szóló jelentését tudomásul vette és azt elfogadta. Következik most a napirend 2. pontja: a számvizsgáló-bizottság jelentése. Mindenekelőtt fel fogjuk olvasni a számvizsgáló-bizottság jelentését. (Noszlopy Henrik számvizsgáló-bizottsági tag felolvassa a számvizsgáló-bizottságnak az évi jelentésben közölt jelentését)

Kövér József: T. Közgyűlés! Amennyire lehet, rövidre szabom felszólalásomat, de néhány percre mégis szükségem van, hogy a számvizsgáló-bizottság jelentését darabokra tépjem szét. A mult közgyűlésen nagy konsternációt keltett, hogy bizonyos kérdéseket intéztünk a vezetőséghez, de én ennek dacára folytatni kívánom a kérdezősködést. A számvizsgáló-bizottság jelentésében szó van bizonyos öszeférhetetlen alapról, mely az 1898. évi február 28-iki közgyűlés határozatán alapult. Legyen szabad megkérdezni a számvizsgáló-bizottsági tag uraktól, hogy ha a hozzáférhetetlen segélyalap ebben az évben 5603 korona 32 fillért tesz ki készpénzben, a mult évben pedig ez 7465 korona 32 fillér volt, úgy hova fordították ezt a különbözetet, vagyis az 1862 koronát? A jelentés szerint a Budapesti Szabóiparosok Hitel- és Termelőszövetkezeténél száz darab részjegyet jegyeztünk összesen 5000 korona értékben. Ez is a hozzáférhetetlen alapot képezi. Nincs kitüntetve, hogy erre tartozunk 2400 koronával. (Fel-

kiáltások: Nézze meg a mérleget!) Az ideai kimutatásban a hozzáférhetetlen segélyalap összesen 12603 korona 32 fillérből áll, míg a mult évben 14465 korona 33 fillért tett ki. Tehát itt is differencia van a mult évihez képest. Felvilágosítást kérek, mi az oka ennek? A segélyezési tartalékalapból 4250 korona a Magyar Általános Takarékpénztárnál van elhelyezve. Kérem, hol van akkor a fenmaradó 1400 korona, hol van ez elhelyezve, mert ez hozzáférhetetlen alap és ezt gyümölcsöztetni kell. A bevételek tételénél úgy látom, hogy koldulásból 8800 korona bevételünk volt, ez nem rendes bevétel, hanem rendkívüli, mert csak így lehetett a pénztári kimutatást úgy elkészíteni, hogy deficit ne legyen. Ez mindenesetre furcsa dolog, hogy nekünk olyan mérlegünk van, amelyben koldulásból ekkora tételre vagyunk utalva. A szabóiparosok hitel- és termelőszövetkezeténél 800 korona kölcsön van felvéve. Én kérem, hogy ez a testület vagyona-e felvéve, vagy a segélyalap vagyona. Tudtommal csak szövetkezeti tag kaphat ott kölcsönt, az ipartestület pedig nem tag, hanem a segélyalapnak vannak üzletrészei. Erre is felvilágosítást kérek. A mérlegszámla kiadás rovatában foglalt tételeket ha megnézzük, látjuk, hogy a kiadások teljesen felemésztik a bevételeket s csak összesen 200 korona marad az elaggott iparostársaink segélyezésére. Mondhatom, hogy ilyen szomorú jelentés már régóta nem került a közgyűlés elé, mert ez annyira szomorú, hogy ennél szomorubbát már elképzelni sem lehet. Annyira csunya és szomorú ez a jelentés, hogy ezt a számvizsgáló-bizottság fekete keretben tehette volna közzé. A 13-as évtől féltek az emberek, de talán ez a félelem sehhol sem volt annyira jogosult, mint minálunk, mert itt beigazolódott, hogy jogos volt a félelem. Palotát építünk és a tagjainkat segélyezni nem tudjuk. Nem tudom, hogy e házépítés költségei és részletei miért nincsenek feltüntetve, miért hallgat erről a vezetőség. Ha november 1-én készen volt a ház, úgy erről március 16-án talán be lehetne számolni.

Elnök: Felkéri a szót, hogy tekintettel arra, hogy a szavazás ideje elérkezett, felszólalását lehetőleg fejezze be, vagy ha még hosszasan akar beszélni, úgy a választások megejtése után folytassa előadni valóját.

Kövér József: Tiltakozom az ellen, hogy amíg a vita bezárva nincs és ameddig a felmentvényt meg nem adtuk, addig a választások eszközöltessenek.

GEOMETRIA

HIRMANN ANTAL

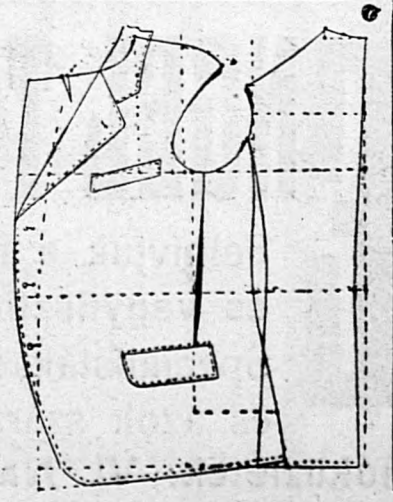
Elsőrangú Szabóipari szakiskolája

Budapest, VII. Király-utca 51. sz.

Női és férfi ruha szabás. Mérték- és konfekció-szabóság-hoz szabás minták.

Női és férfi ruha szabás. Vázlatrajz. Ipari számtan. Ipari könyvvitel.

ANATOMIA

Gara iparhatósági biztos: Kövér ur téved, mert ne méltóztassék azt hinni, hogy ha talán a választás megejtetett, úgy ezért a régi vezetőség felelőssége megszünt volna. A választás megejtése után is, amíg a közgyűlés a felmentvényt meg nem adta, a régi vezetőség felelőssége fennáll. Ámde meghívónkban 5 órára tűztük ki a választás megkezdését. Igen sok tagtárs ur, aki a közgyűlésre nem jött el, csak aki a választásra jön el, tudja, hogy mikor kezdődnek a választások és ennél fogva egy felszólalás miatt nem lehet a választást elhalasztani. (Élénk helyeslés. Felkiáltások: Szavazzunk! Szavazzunk!)

Elnök: Minthogy a választások megkezdésére kitűzött idő elérkezett, én javaslom, hogy a vitát most szakítsuk félbe és térjünk át a választásokra. (Élénk helyeslés.) Ha a közgyűlés ehhez hozzájárul, akkor ki mondom, hogy a vitát most félbeszakítjuk és megkezdjük a szavazást. (Élénk helyeslés.) A szavazás tartamára a közgyűlést felfüggesztem.

*

Szünet után.

Elnök: A folytatólagos közgyűlést ezennel megnyitom. A míg a szavazatszedő-bizottság a jelentését megteszi, folytatjuk a vitát a számvizsgáló-bizottság jelentéséhez.

Kövér József: T. Közgyűlés! Mielőtt a számvizsgáló-bizottság jelentéséhez észrevételeimet tovább megtenném, legyen szabad a nagyságos iparhatósági biztos tudomására adnom, hogy a mai szokatlan eljárás miatt a IV. kerületi előljárásnál, mint elsőfoku iparhatóságnál óvást emelek.

Gara iparhatósági biztos: Ez a kijelentés ide nem tartozik. Én itt hatósági személy vagyok, akinek intézkedése vagy nyilatkozata sem tett, sem szóval nem bírálható. Ennél fogva minden erre irányuló kijelentést a legszigorubb rendbirsággal fogom sujtani. Ha Önnek, vagy bárki másnak ez eljárás ellen kifogása van, tessék kifogásait annak rendje és módja szerint az illetékes helyen megtenni. (Élénk helyeslés.)

Kövér József: Nagyon köszönöm ezt a kijelentést. Tudni fogom, hogy járjak el.

Kriszhaber Leó: Az ügyrendhez kérek szót. (Halljuk! Halljuk!) Én ugyanis nem vagyok tudatában annak, hogy mi ellen van Kövér tagtársunknak kifogása. Ezt azért kérdelem, hogy amennyiben kifogása alapos,

úgy én, vagy esetleg több tagtársunk csatlakozzék hozzá.

Kövér József: Én azt hiszem, hogy mielőtt a közgyűlés a felmentvényt megadta volna, nem szabad a szavazást elrendelni. Ez ellen akartam óvást emelni. — Folytatom most a számvizsgáló bizottság jelentése feletti megjegyzéscimet. Az 1913 ik évi pénztári kezelésben a rendes b vételünk 22.000 korona, a kiadásunk ugyan csak 22.000 korona. A tagok segélyezésére azonban nincsen felvéve semmi. Ezt én kifogásolom. Mielőtt a testületünk a házépítéshez fogott volna, volt a testületünknek két ingatlana, ami 350.000 koronát ért. Most építettünk két modern palotát, amelynek az értéke 247.000 korona. Én azt tartom, hogy ha egy 350.000 koronás ingatlanba befektetünk 561.000 koronát, akkor a mi vagyónk nem 247.000 korona, hanem 911.000 korona. Nem tudom, miért szállították le a ház értékét 911 000 koronáról. Sajnálom, hogy testületünk vezetősége nem volt olyan előrelátó és nem tért el attól a tervtől, hogy ne építsen. Egyesek tisztában voltunk a helyzet nehézségeivel, szóltunk is e miatt, de a többség nem hajolt meg előttünk, hanem mindenáron építkezni akartak. Ime, most az összes testületi tagok viselik ennek a következményeit, mert teljes lehetetlenség, hogy e házak kifizessék magukat. A házbérbevétel címén 48 000 koronát irányoztak elő, ámde ez téves, mert a házbérbevételünk tulajdonképpen 35.000 korona, amit Ullmann szaktárs ur is beismert és amire most is hivatkozom. (Ullmann Jákó: Most is mondom azt!) Hát ha így áll a dolog s ha csak 35.000 koronát kapunk házbér fejében, akkor hány százalékot hoz nekünk a testületi ház? Betábláztunk a házra első helyen 450.000 koronát, amire fizettünk 7 és 1/2%-os kamatot, tehát olyan sokat, hogy az teljesen fölemészti bevételeinket. Van azután itt még egy tétel, amelyet a számvizsgáló-bizottság egészen kihagyott a rendes könyvelésből és csak apró betűkkel tüntette föl, hogy a Vágó-testvéreknek kifizetendő 82.000 korona majd a koldulásból lesz fedezendő. Így dolgozni egy testületnél nem lehet. Számolni kellett volna a nehézségekkel, nem pedig beleugrani az építkezésbe, mert ez fogja tönkretenni testületünket. (Zajos ellentmondások.) Kérdelem a számvizsgáló-bizottságot, miből fogják majd segélyezni az elaggott testületi tagokat? Hiszen a házbérből nem lehet elvenni egy fillért sem. A segélyezés tehát a költ-

ENGEL TESTVÉREK

száraz-, vegytisztító és művestő telepe
FŐÜZLET: BUDAPEST VII., SIP-U. 11.
TELEFON: 160-76.

Felhívjuk a férfiszabó iparos urak szives figyelmét fenti telepünkre, hol férfi ruhák száraz és vegytisztítását — szükség esetén 24 óra alatt — jutányosan és pontosan eszközöljük. Specialisták női ruhák, csipkék, selymek, függönyök, zsinórok mintaszerű megfestésében és azok száraz és vegytisztításában. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölünk.

Fióközletek: VI. Nagymező-u. 52., VIII. Népszínház-u. 27., IX. Üllői-út 117., X. Szentlászló-tér 7.

ségvetés szerint apad, az adminisztráció drágul, hol találunk fedezetet? Majd a tagsági díjak felemeléséből! Amikor szükség volt az építkezés megszavazására, akkor a közgyűlésen azzal érveltek, hogy azért kell építeni, hogy a tagsági díjakat felemelni ne kelljen. Én magam is belátom, hogy nem lehet a testület költségeit fedezni azzal a tagsági díjjal, amelyet a testület tagjai most fizetnek. (Felkiáltások: Nem fizetnek! Ugy van! Ugy van!) Én nem szeretem látni, hogy ez a testületi tag álljon elő a tagsági díj felemelésével, aki azelőtt amiatt érvelt, hogy azért szükséges az építkezés, hogy ne kelljen most felemelni a tagsági díjakat. Előre mondhatom, hogy a tagsági díjak felemelése kemény dió lesz, mert a tagsági díjak azért nem folynak be, mivel a tagok nem tudnak fizetni. Hiszen aki fél évig hátralékban van, attól már sietnek végrehajtás útján behajtani a tagsági díjakat. (Spitz Lajos: A munkások befizetik a tagsági díjakat, azokban van öntudat meg önérzet!) Hogy ki fizeti be a tagsági díjakat és ki nem, az itt nem esik elbírálás alá, én csak arra utalok, hogy oly szegények a testület tagjai, hogy tőlük végrehajtás útján kell behajtani a tagsági díjakat. Szó volt arról, hogy felvesznek egy második helyi kölcsönt 100.000 koronával. Azt sem tudjuk, felvették e már ezt a kölcsönt, ki van-e fizetve a vállalkozó, mert hiszen a jelentés nem tájékoztat bennünket semmiről, csak arról, hogy a tisztviselők bankjának 450.000 koronával, a Vágó Testvéreknek 82.000 koronával, a műépítészeknek nem tudom hány ezer koronával, összesen tehát 561.000 koronával tartozunk. (Egy hang: És ezért érdemes ennyit beszélni? Zajos derűtség.) Én még arra is utalok, hogy a vállalkozókkal a két ház építkezési költségét 477.500 koronában állapították meg. Mégis a ház sokkal többbe került nekünk. Én kérdelem, hogy ha egy magánember épít egy házat, lehetséges-e annál, hogy ott százezer koronával többbe kerüljön, mint amennyit előirányoztak? (Spitz Lajos: Ne beszéljen ilyen nevetséges dolgokat! Hát a Rudas-fürdő nem milliókkal többbe került? Ugy van! Ugy van!) Én ezeket az adatokat az évi jelentésből veszem, ezekért Önök felelősséggel tartoznak. (Spitz Lajos: Rosszul tanulta meg a leckét!) Én nem mentem sem Spitz Lajos urhoz, sem Uilmann Jákó urhoz, hogy tőlük számolni tanuljak. (Meg is látszik magán! Derűtség.) Én nem akarok személyeskedni, hanem inkább a tárgynál maradok és újból hangsúlyozom, hogy helyte-

len az, hogy a két ház építésére 84.000 koronával többet fizettünk, mint amennyi előirányozva volt. Én felvilágosítást kérek, miért történt ez? Felvilágosítást kérek arra nézve is, hogy a Vágó Testvéreknek fizetendő 82.381 koronát honnan fogják előteremteni? Erre nincs semmi fedezetünk. Ezelőtt 3—4 évvel a közgyűlésen keresztül erőszakolták az 50.000 koronás alapítványt. Hova lett ez az alapítvány, mert ennek most már hiult helye sincs. A kimutatásból világosan kitűnik, hogy nem szakemberek, nem hozzá értő emberek készítették a kimutatást. (Zajos felkiáltások: Rendre! Rendre!)

Elnök: Figyelmeztetem a felszólaló urat, hogy a számvizsgáló-bizottság tagjait sértegetni, az ő szellemi képességüket bírálni nincs joga. Hosszas zaj. Nem hallgatjuk meg, amíg a számvizsgáló-bizottságtól bocsánatot nem kér! Nagy zaj. Sokan felugrálnak és öklükkel fenyegetőznek.)

Gara iparhatósági biztos: Tisztelt közgyűlés! A szólásszabadságot meggátolni senkinek sincs joga. Én figyelmeztetem a szónokot, hogy legyen tárgyilagos. A felszólalóknak én vagyok a hivatott bírálója s mondhatom, hogy nem ez a tárgyilagosság. Amennyiben ez a szándéka továbbra is megmarad, akkor azt az intézkedést kell igénybevennem, amely az egyetlen megoldás a közgyűlés békéjének megóvása érdekében. (Zajos taps. Felkiáltások: Kérjen bocsánatot!)

Noszlopy Henrik: Az ügyrendhez kérek szót.

Kövér József: Kérem, még én beszélek. Én adatokkal jöttem, tessék megcáfolni az én állításaimat. Én indítványozom, hogy a számvizsgáló-bizottság jelentését a közgyűlés tudomásul ne vegye, hanem utasítsa az elnökséget, hogy a házépítésről részletes jelentést készítsen és a tagoknak küldje meg. Egyben javaslom, hogy a közgyűlés a két ház felülvizsgálására szakértőket küldjön ki. (Taps középen.)

Noszlopy Henrik: T. közgyűlés! Én az ipartestület minden egyes tagjától jó néven vehetem, hogyha tárgyilagos és igazságos bírálatot mond a mi ténykedésünkről. Az előttem felszólaló t. tagtárs urnak minden fejtegetését figyelemmel kísértem, de mondhatom, hogy az ő fejtegetéseiben a legnagyobb jóakarat mellett sem tudtam mást felfedezni, mint a legnagyobb tudatlanságot. (Igaz! Ugy van! Hosszas lelkes taps jobbról és balról.) Ennélfogva meg fog nekem a t. közgyűlés bocsátani, hogyha nem terjeszkedem ki mindazokra az

KOVALD FEST, TISZTIT

BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 35-37.

Telefon: Gyűjtőtelepek a székesfőváros minden részében.
58-45 Képviseletek az ország legtöbb városában.
128-13 Szabóknak rendes árainkból 10% engedmény.

alaptalan és rosszhiszemű vádakra, amelyeket a felszólaló ur felhozott. Azt mondja a testületi tag ur, hogy az ipartestület kialakította a két ház építési költségét és mi többet fizetünk. Itt ül mellettünk Fried ur, a számvizsgáló bizottságnak tagja, aki Önt még előbb felvilágosította, ő meg fogja mondani Önnek, hogy az Ön állítása szemerszedett valótlanosság és mi egyetlen filérrel nem léptük túl az előirányzatot. Nem akarok szerénytelen lenni, de annyit áldoztam munkával és fáradtsággal az ipartestület érdekében, amennyit uraságod, hogyha százesztendőös lesz, sem fog dolgozhatni és a melylyel szemben ha százesztendőös is lesz, még akkor sem lesz jogosítva, hogy ilyen alaptalanul gyanúsítsa. Én az imént kijelentettem, hogy mindenkinek szívesen adok felvilágosítást, aki számolni tud, de olyanoknak nem, akikről azt látom, hogy alaptalanul gyanúsítanak. Én nyugodt lelkiismerettel kérem a t. közgyűlést, vegye tudomásul a számvizsgáló-bizottság jelentését és adja meg nekünk a felmentést.

Elnök: Személyes kérdésben Lajta Henrik ur kíván szólni.

Lajta Henrik: T. közgyűlés! Előre ki kell jelentenem, hogy én nem tartozom sem az egyik, sem a másik frakcióhoz. Engem tiszta szándék vezérel. Elő voltam már jegyezve szólásra korábban, de töröltettem magamat, nem akartam felszólalni, de most kénytelen vagyok, mert Noszlopy ur részéről támadásban részesültem. Talán súlyos adatokkal fogok most előállni, amelyeket nem kellemes hallani, én mégis kérem, szíveskedjenek engem meghallgatni, mert az Önök saját érdeke kívánja, hogy én tiszta bort öntsek a pohárba. (Zaj.)

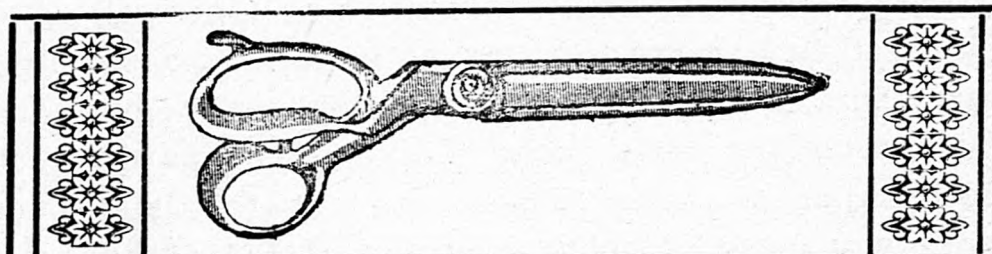
Elnök: Figyelmeztetem a felszólaló urat, hogy ez nem személyes kérdés. (Ugy van! Ugy van!)

Lajta Henrik: Én a törvényadta jogomnál fogva kívánok szólni. A törvény világosan kimondja, hogy amíg a számvizsgáló-bizottság jelentéséhez valaki felszólalni kíván, addig nincs is helye, hogy a számvizsgáló-bizottság tagjai felszólaljanak. Én tehát kérem, hogy engem meghallgatni szíveskedjenek. Amit mondani kívánok, az a jövő elnökségnek, előljárásának irányadóul kell, hogy szolgáljon. Itt nem sikkasztottak, itt a súlyos gazdasági viszonyok . . . (Nagy zaj, a szónok szavait nem lehet érteni. Halljuk! Halljuk! Taps egy részről, hosszas felkiáltások másrésztől.) Én a legerélyesebben visszautasítom azt a vádat, hogy én bárkit beugrattam volna. Tiltakozom az ilyen gyanúsítás ellen. (Folyton tartó nagy zaj.) Fáj nekem, hogy amit két évvel ezelőtt megjósoltam, az sajnos, ilyen hamar bekövetkezett és ilyen hamar valóvá lett. Az építkezés nem került százezer koronával többbe. Én az összes adatokat kértem a testülettől és mondhatom, a legnagyobb előzékenységgel adták nekem azokat meg, mert ott nem bujkálnak semmivel.

Gara iparhatósági biztos: Tisztelt közgyűlés! Én feltétlen őre vagyok a közgyűlés napirendjének. E tárgy nincs napirenden. Kérem a t. közgyűlést, engedje meg Lajta urnak e kérdés feszegetését. (Folyt. köv.)

Eladó vidéki szabóműhely és lakóház.

Fejér megye *Diósd* nagyközségében (Budapest mellett) eladó egy 11 év óta fennálló, a községben egyetlen szabóműhely a lakóházzal együtt. Tulajdonosa egész éven át egy-két segéddel és inassal dolgozik. Bizos, nyugodt megélhetés! A jelenlegi tulajdonos ajánlata folytán az utód egy árvaházi intézet ruháinak szállítását átveheti s ez évente 500—600 kor. biztos munkadíj. Lakásban van 3 szoba, konyha. Külön műhely, istálló. Szép, virágos udvar és külön baromfi-udvar. Bővebbet: *Budapest, VII. Dob-utca 3. III. 19.*

Késműves és műköszörűs mester

Szigety Sándor

Budapest, VII. Akácfa-utca 64.

==== K rály-utca sarok. ====

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű angol acélárukban, valódi Solingeni zsebkések, ollók és borotvákban. — Postai megrendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Szabász ollók nagy választékban

11	12	13	14	coll	hosszu
12.—	14.—	18.—	21.—	korona	

==== Kézi ollók ====

WEISZ ÉS SZŐKE

**POSZTÓ, BÉLÉS- ÉS KÉZMŰ-
ÁRU-NAGYKERESKEDÉS ***

Budapest, V. Bálvány-utca 20.

Magyas szabósághoz szükséges posztó, Zeig és bélésárak legelőnyösebb bevásárlási forrása. Vásári és raktári szabó-
kellékek nagy áruháza.

Mintákat vidékre készséggel küldünk.

Postai megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek.

Csodás olcsó árak!

Posztó- és gyapjuszövetek
alkalmi forrása!

Deutsch I.-né és Társa

Budapest, VI. Király-utca 10, H udvar.

Az árukat kizárólag készpénz-
zel, csődtömegekből szerzi be.

Csekély haszonra dolgozik!

Vidéki szabóiparosoknak min-
tákat küld!

Grünfeld és Társa

Budapest, VII., Rombach-u. 16.

(Király-utca sarok.)

Gyapjuszövetek
és bélésárak
partiban állan-
dóan olcsón
vásárolhatók.

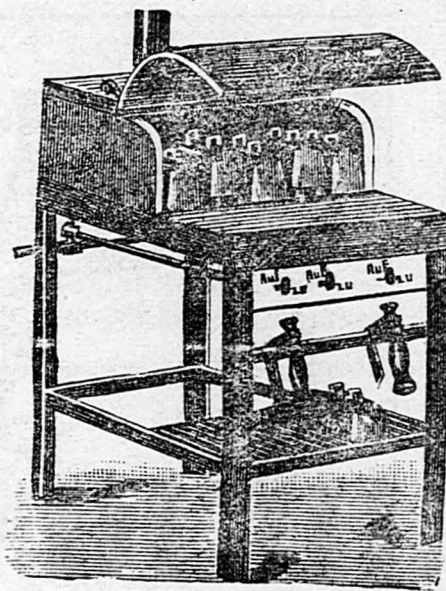
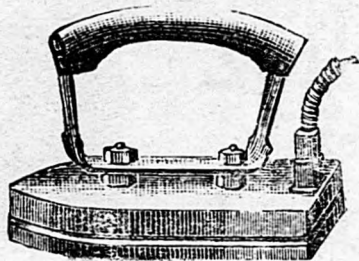

Első osztrák-magyar, német, angol és amerikai
vasalókályha-, légszesz-vasaló-
készülék-, villamos vasaló-ipar

Schitka F. Ferd.

Wien, VII.

Mondschein-
gasse 6.

'SZABÓIPAROSOK!

Procházka József

műköszörüs

villanyerőre berendezett

műhelye

VIII. Népszínház - utca 42.

Ajánlja szabász és kézi ollóit
jutányos áron. Köszörülé-
sek gyorsan és olcsón vé-
geztetnek.

Litzmann Ignác

pamut és bélésáru-nagykereskedés

Budapest, V. Zrinyi-utca 12. sz.

Saját készítményű fustiánok
50 különböző minőségben,
fekete és színes pamut-atlasz
és adriák, csíkos kamgarnok,
kordbársonyok, minden mi-
nőségű bélésárak állandóan
a legnagyobb választékban
raktáron. — Pamutkonfekció
és magyar szabócikkek leg-
olcsóbb bevásárlási forrása.

LÁZÁR-féle kávéház

Budapest, VII., Dob-utca 20. (Holló-utca sarok).

A budapesti női-
és férfi-konfekció
szabómesterek ta-
lálkozó helye.

Sas Károly

Budapest, VIII. ker., Köpönyház-utca 40. sz.

Bevásárlási forrás varrókellékek és bélésárukban!

Hogy te, vevőimnek időt megtakarítsak és őket a fáradságtól megkíméljem, üzletemet olyképpen rendeztem be, hogy minden legcsekélyebb rendelést is házhoz szállítok. Levelezőlap után tett rendelések legrovidebb időn belül pontosan és lelkifárasztóan elkészítetnek.

KUNSTÄDTER VILMOS

papírkereskedése és könyvnyomdai műintézet

VIII., JÓZSEF-KÖRUT 7.

VII., DAMJANICH-UTCA 32. SZ. és VII., THÓKÓLY-UT 53. SZ.

Telefon 53-06. oooooo Telefon 833.

Szabáspapír, szabászati eszközök, mértékek, üzleti könyvek, irodaberendezések a legelőnyösebb árban kaphatók.

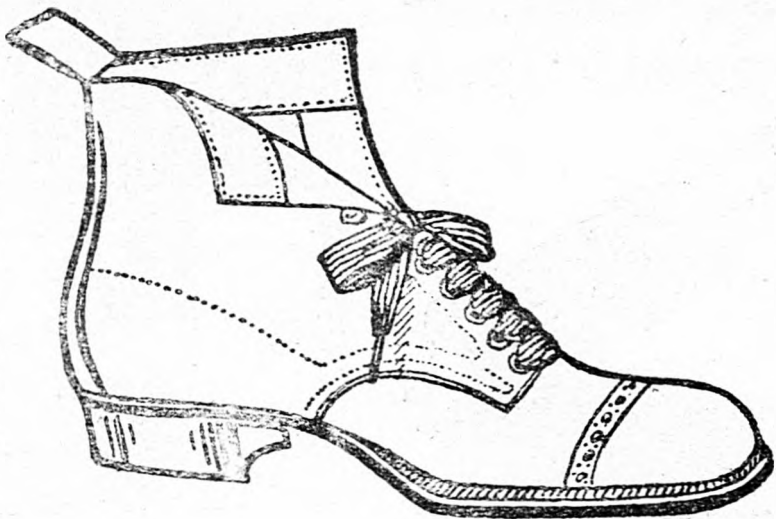
Gombkirályhoz!

Legnagyobb gyári raktár mindennemű gombokban. : Nagyban és kicsinyben.

Laufer Arnold

Budapest, Laudon-u. 7.

Telefon 103-74.

KÉZIMUNKA!!

Ha jó és olcsó cipőt akartok vásárolni, úgy menjetek el

MOJZSIK-hoz

Király-utca 46. sz.

Árjegyzék ingyen!

Singer és Reitzer

Telefon 137-40

Posztó-, bélés- és kézműárú nagykereskedés
Budapest, Anker-köz 4 (félem.)

Legelőnyösebben szereshető be magyar és német szabásághoz szükséges posztó- és bélésárú. — Mintákat vidékre készséggel küldünk.

Vásári és raktári szabó-kellékek áruháza.
Vidéki rendelések rögtön és pontosan eszközöltetnek.

Ekker, Pártos és Társa

Budapest, VI., Deák-tér 6. Anker palota

Telefon-szám 39-71.

Telefon-szám 39-71.

Katona, egyenruházati és libéria-posztók gyári raktára.

GRAND-PRIX 1900-ban a párisi világkiállításon.

DISZOKLEVÉL 1906-ban a mileniumi kiállításon.

Első magyar vitorlavászon len- és jutaáru-gyár

Klinger Henrik, Pozsony

Raktár: Budapest, V. kerület, Szabadság-tér 11. szám.

Willner Róbert

villanyerőre berendezett gomb- és fémárugyára

Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 7.

Gyárt és raktáron tart:
Saját gyártmányu fém-,
csont- és szövetgombokat.
Készít: Gombgépeket
szövetgomb áthuzásához.

Eckbauer Endre

posztókereskedése

Budapest, Gizella-tér 4.
(a Haas palotával szemben)

Bel- és külföldi
gyapjuszövetek
nagy raktára. ::

Minták kívánatra bér-
mentve küldetnek.

Alapított 1853.

KOVÁCSÉVICS MILENKO

Budapest, IV. Koronaherczeg-utca 3
és Városház-utca 6 (az udvarban).

TELEFON-SZÁM 118-03.

Mindennemü belésárak és szabókellékek elis-
merten legdusabb gyári raktára.

Tisztelt vevőim jóakaró figyelmét felhívom azon körül-
ményre, hogy helyiségeimet a beállott viszonyokkal lépést
tartva bővítettem, cikkeimhez teljes szabó-berendezéseket
és szabó-felszerelési árukat is hozzávettem. A rendelke-
zésemre álló elsőrendű bevásárlási források reám nézve
lehetővé teszik, hogy

gáz- és kokszfűtési szabókályhákat, vasalókat, va-
salópárnákat, klappni fát, hokkerlit, ujjafát, panklit,
próbababát, különleges rendkívüli celszerű ruha-
tartókat és minden más szabó-felszerelési cikket a
legnagyobb választékban t. vevőim kényelmére kész-
eten tarthassak és az árak tekintetében a céget
illetve általánosan ismert előnyöket nyujthassam.

BAUER és WEISZ

első bpesti katonai zsinór és paszományáru gyár
BUDAPEST, VIII. GYULAI PÁL-UTCA 13.

Ajánlják következő saját gyártmányukat:

Egyenruha-zsinórok, egyenruha-paszomántok, egyenruha-
himzések, egyenruha-gombok, rendjel-szalagok tiszték és
legénység számára.

Magyar diszruhára, temetkezési
vállalatok számára, libériára,
rendőröknek stb. való zsinór-
és paszománt áruk.

Különleges versenyképesség ma-
gyar diszruha- és polgári ruha-
zsinórzatokban. Különlegessé-
gek kardbojtok, kardkötők és
tábori övekben.

TELEFON Női divatzsinórzat. Butor-paszománt. TELEFON
József 4-89 Katonai bőrárak. — Hajtóka-posztók. József 4-89

Villamos üzem. Legmodernebb berendezés. Legolcsóbb
beszerzési forrás. Alapított 1872. évben

ALEXY SÁNDOR

arany- és ezüst-paszomány, zsinór,
jelvény, cimer, gomb és minden
egyenruha-kellékek gyári raktára.

Különlegességek: egyenruha- és libéria-
gombok, jelvények és metszetekben.

* Szegélyposztó minden szinen. *

Budapest, IV. Sütő-utca 6. sz.

** félemelet. **

TELEFON 60-98.

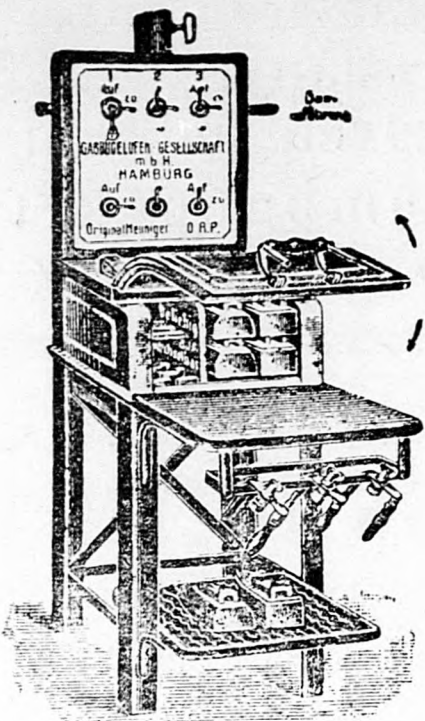
SZABÓIPAROS MESTEREK FIGYELMÉBE!

Gomb- és varrókellékekben

specialista és legolcsóbb beszerzési forrása

Izsák Pál

Budapest VII., Sip-utca 6.
Megrendeléseket levelező-
lap hívásra lebonyolít és
házhoz szállít.

Több ezer darab
használatban.

Eredeti (Henniger) Hamburgi gázvasaló-
kályhák magyarországi vezérképviselője

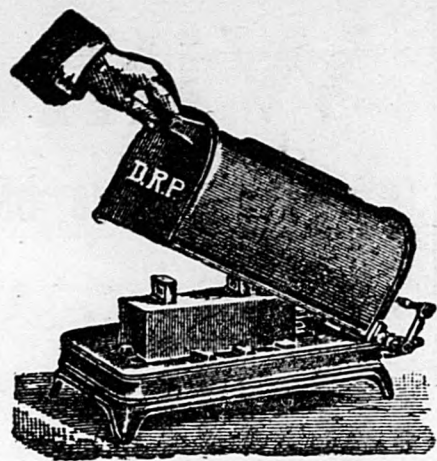
PFEIFFER M.

gáz, villany és vízveze-
— ték-berendező —

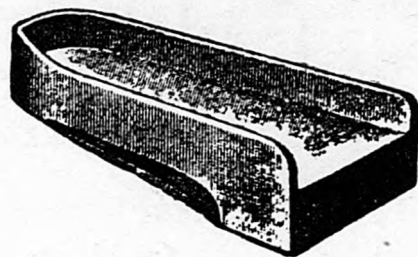
modern olcsó csillárok raktára

IV. Kaplony-utca 3.

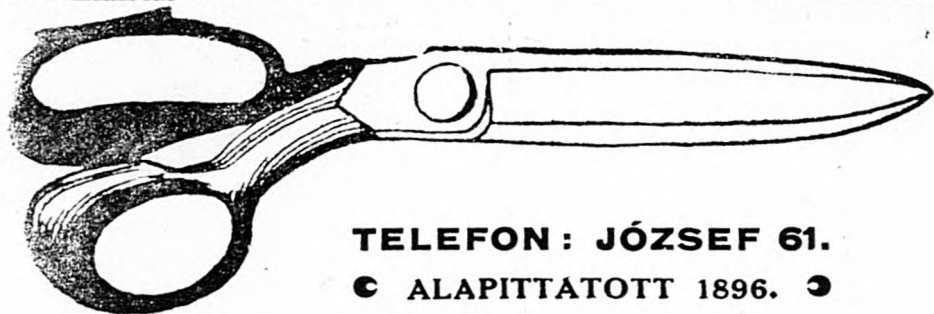
TELEFON 111-14.

Minden nagyságban kapható

Legjobb vasalótalp K 3,-

TELEFON: JÓZSEF 61.
• ALAPITTATOTT 1896. •

FLASNER LAJOS

BUDAPEST, VIII. József-körut 17.

Budapest egyik legnagyobb MŰKÉSES és MŰKÖSZÖRŰS ÜZLETE.

Szállít: több állami intézetnek, szabó-
◁ termeknek és fegyházak részére. ▷

Nehéz szabász-ollók, kézi ollók, szabász
kések és a szakmába vágó összes eszközök
nagy raktára.

Részvett a Franciaországban tartott nemzetközi
kiállításon és első aranyéremmel lett kitüntetve.

Nehéz száasz-ollók.

	11	12	13	14	coll hosszu
secunda	11.-	14.-	17.-	20.	korona
prima	14.-	18.-	22.-	28.-	korona

Kis kézi ollók.

Ranschburg Soma

egyensapka készítő

Budapest, Rákóczi-ut 60. I.

Saját készítményü alak és hercules alak-
szintartó rugóval készült egyensapkáim a mi általános-
ságban elismert és közkedvelt. Nagy választékú
raktár. Egyes sapkát, vagy bármily nagy szállí-
tásokat pontosan kiszolgálók.

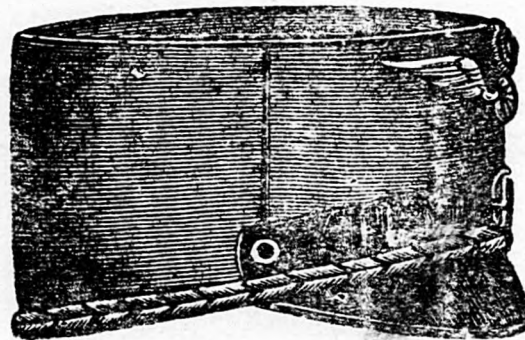
Vasuti, csendőrségi, rendőrségi, hajdu, postal, tör-
vényszéki, üzleti, intézeti, libéria, deák-sapkák, a
beküldött anyagból is elkészíttetnek. Tüzoltó testüle-
tek részére szövet- vagy bőr-sapkákat készítek.

Téli és nyári sapkák nagy választékban.

Mindenféle zsinór, jelvény és apró
kellékek egyenruházathoz raktáron.

Elvem: gyors és pontos kiszolgálás.

Mintát és árjegyzéket ingyen és térmentve küldök

Eladás
nagyban
és ki-
csinyben.

PRÓBA-BABÁK

FÉRFI és NŐI alakra a legjobb minőségben készül

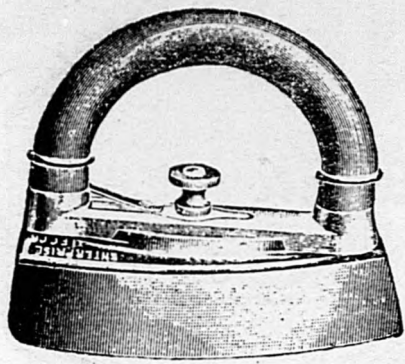
BERNHARDT B. FIAI

Magyar Próba-Baba vállalatánál Budapest, VII. Rombach-utca 15. sz.

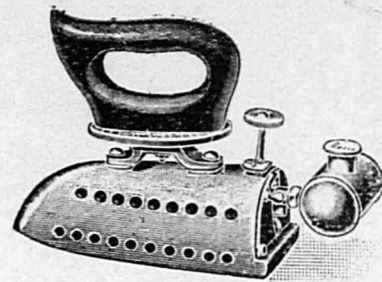
Árjegyzék ingyen!

IMREY MIHÁLY

vasáru, szerszám, konyha- és háztartás berendezési üzlete
AZ ARANY MOZSÁRHOZ
BUDAPEST, VII. KIRÁLY-UTCA 49. SZÁM.
TELEFON 29-10. ALAPITTATOTT 1873.

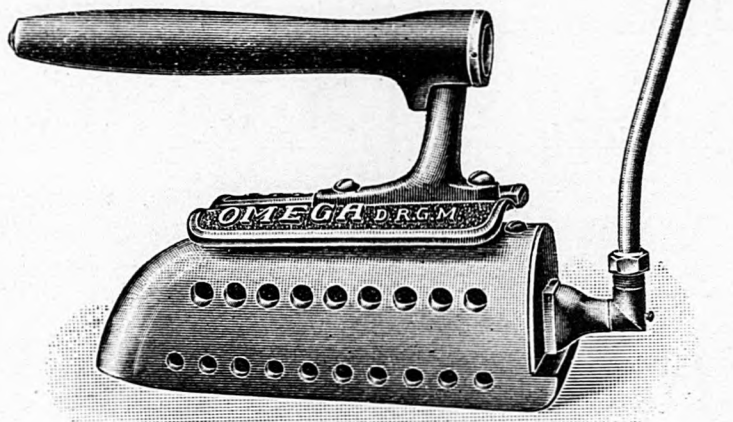
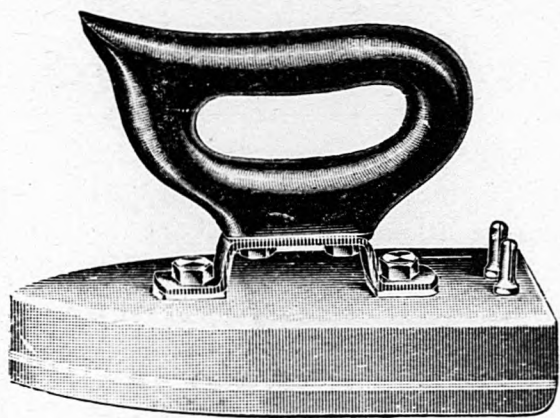

Amerikai gázvasalók

levehető nyéllel.

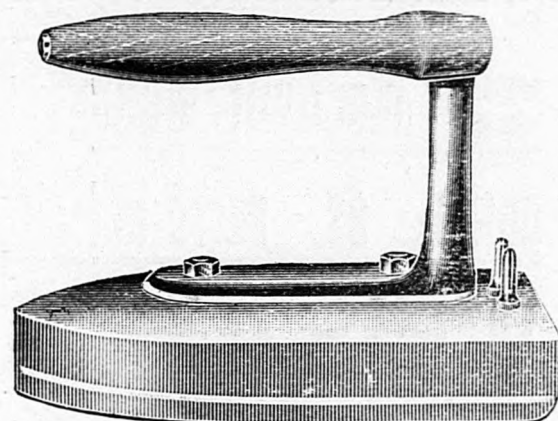
Szám	1	2	3	4
Súlya	180	210	230	300 deka
Ára K	3.—	3.50	4.—	4.50

Nyél hozzá K 1.80

„Omega“ spirituszvasaló

Hossza	13	15	16	18	21	24 cm.
Súlya	120	140	175	275	350	450 deka
Ára	8	10	12	14	16	18 kor.

„Omega“ villanyvasalók

egyenáram és váltóáramra.

Hossza	15	18	20	22 cm.
Súlya	120	200	300	400 deka
Ára	12	14	16	18 kor.

„Omega“ gázvasaló

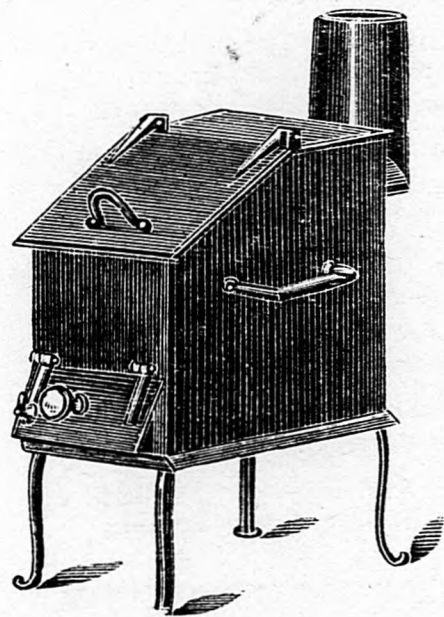
150 cm. hosszú acél tömlővezetékkel.

Hossza	18	21	24 cm.
Súlya	270	350	450 deka
Ára	12	15	17 kor.

„Omega“ villanyvasaló

szabók részére, egyenes nyéllel.

Hossza	18	20	22 cm.
Súlya	2	3	4 kílg.
Ára	14	16	18 kor.

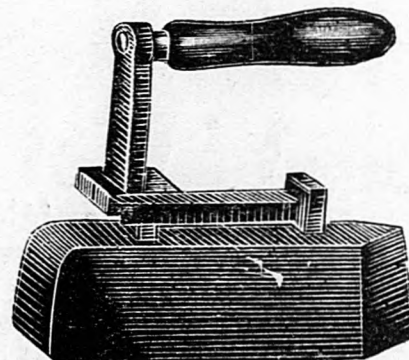
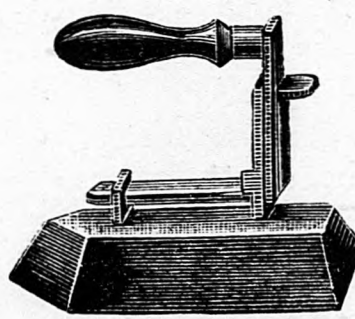
Szabó-vasaló melegítő kályha, lemezből

18/27	21/27	21/32 cm.
5.50	6.50	7.50
24/34	24/37	25/42 cm.
8.50	9.50	10.50 kor.

Szabó-vasalók igen erős kovácsolt fogantyúval

10	11	12	13	14 sz.
3.—	3.30	3.60	3.90	4.20
15	16	17	18 sz.	
4.50	4.80	5.—	5.20	

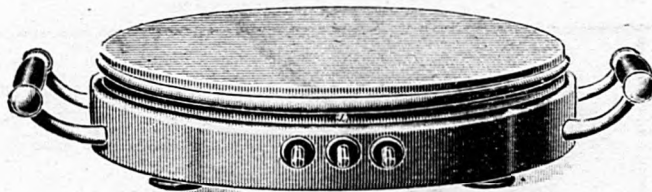

Szabó-vasalók önműködő fogantyúval

10	11	12	13 sz.
2.60	2.80	3.—	3.20
14	15	16	18 sz.
3.40	3.60	3.80	4.20

Szabóvasmelegítő-kályha

öntöttvasból, 2 vasra, kőszén és koksztűtésre, 15 korona

Omega villanyfűző-készülék és szabóvas-melegítő

díszesen nikkelezve.

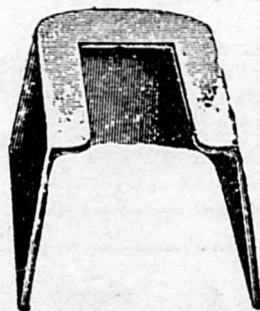
Átmérete	18	21	25	30 cm
Ára	36	40	42	45 kor.

FREGOLIN RUHASZÁRÍTÓ.

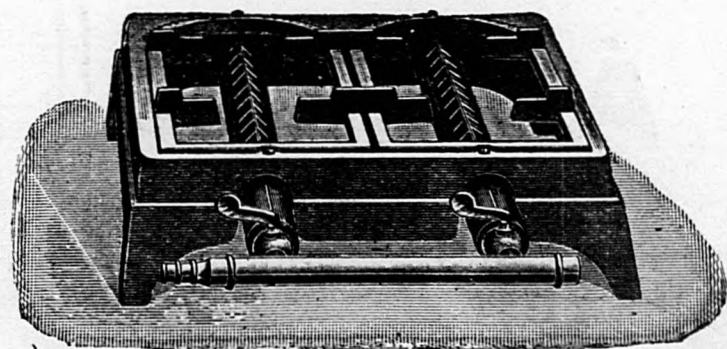
Fregolin ruhaszáritó
complett, csigával szerelve

Hossza	200	300	400	500 cm.
Ára	7.—	8.—	9.—	10.— kor.

Melegítőköpeny
vasalókhöz

darabja 2.40 kor.

Gázmelegítő szabó-vasalókhöz

1	2	3	4 lánggal
6.50	12.50	20.—	25.— kor.

Fémtömlő 1 méter 1.20 korona

SZEMERE GÁSPÁR

GOMB GYÁRI RAKTÁR & SZABÓ KELLÉKEK
BUDAPEST, V. ERZSÉBET-TÉR 12. TELEFON 118—11

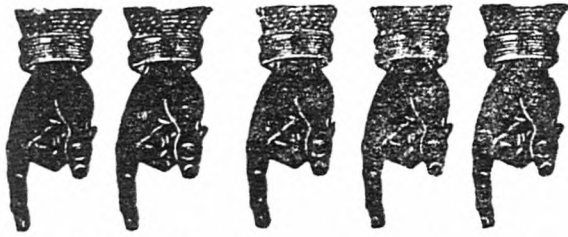
AZSUR, PLISSÉ, GOUVRÉ, SZÖVETGOMB GYÁRTÁS
SAJÁT ÜZEMBEN.

Megnyilt Budapest legolesobb
gomb- és varró-kellékek áruháza.

WEISZ H. ÁRMIN

Budapest, VII. Károly-körut 13. sz.
az udvarban. (Ledermann-udvar).

Telefon 166—86.

Mindenféle gomb, csatt,
kapocs és az összes varró-
kellékek gyári áron kaphatók

nagyban és kicsinyben

Alapított 1885.

60

Alapított 1885.

A modern szabászatból

kellő és alapos oktatás a legrövidebb
idő alatt csakis az 1885. év óta fennálló,
aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetett

Első Nyilvános szabásztanítási Intézet-

ben nyerhető

Budapest, IV, Szervita-tér 8. II. emelet 38.

□ TANIDŐ NAPONTA 5 ÓRA. □

Tanórák: ünnep- és vasárnapokat kivéve reggel 9 órától
12 óráig; délután 2 órától 4 óráig tartanak,
vagy kívánatra este 7 órától 9 óráig.

Rendes tanidő 14 nap. A fölfogáshoz képest a tanidő
néhány napra redukálható, vagy a szükséghez
mérten meghosszabbítható.

Minden tanítvány már az első 8 napon belül próbaszabás
által meggyőződhetik tanulásának eredményé-
ről. Az intézet műhelyében próbát csinálhat.

Tandij: a modern férfi-ruhák szabásának tanítására, az
összes rajzkellékekkel együtt 70 kor. Magyar
ruhák, katonai- és papieryenruhákkal együtt
100 korona.

Süketnémák, vagy akik a szabóságot nem tanulták, a
tandij kétszeresét fizetik.

Tandij a belépés napján előre fizetendő. — Bővebb érte-
sítés levél útján is nyerhető.

ALKALMI

ÁRUK!

GLÜCK ALBERT, BUDAPEST

VII. Dohány-utca 12. szám

— Tolnai Világlapja palotájában. —

Szabóiparosok legolesobb bevásárlási forrása.

**MERT?! Mert béléssárukat, fekete-kék és divat-szöveteket
parthieban készpénzért vesz, félárban ad.**

Mindennemű szabó- és varró-
kellékek, béléssárúk legolesobb
bevásárlási forrása

Bohrer Jakab
VIII., ker., Népszínház-utca 57.
Megrendeléseket házhoz szállítom.

KRAUSZ ADOLF POSZTÓÁRUHÁZA BUDAPEST

Telefon 116-77.

az V., ERZSÉBET-TÉR 3. és JÓZSEF-TÉR 10. sz. alatt levő összes földszinti, emeleti és sutterain helyiségekben. Honi és külföldi gyapju szövetek és szabókellékek nagy raktára. Igen jutányos szabott árak. = Dus választéku mintagyűjtemény csakis szabóiparosoknak

HORECZKY JAKAB

VII., Dohány-utca 20.

Gyapjuszövetek, bélésárak és varrókellékek nagy választékban

Maradékok legolcsóbb árban.

SZEGŐ ÉS BLUM

BUDAPEST, V., ERZSÉBET-TÉR 4.

TELEFON 35-85.

Bel- és külföldi gyapjuszövetek gyári raktára.

Mintagyűjteményünket t. úri szabó
uraknak készséggel küldünk.

SZÖNYI LAJOS

posztókereskedő

Budapest, IV., Anker-köz 1.

Telefon 89-25.

Legolcsóbb beszerzési forrás

fekete, kék,
angol divat-
szövetekben
és szabó-
kellékekben.

Versenyképes bárkivel, mert csak készpénzért vesz és csekély haszonra, nagy forgalomra törekszik.

Egyenruházati intézetek és egyenruha szabómesterek figyelmébe!

Bruck Mihály cég

Budapest, V., Béla-utca 6.

Felszerelési cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása.

A Szabóiparosok Hitel-és Termelőszövetkezete szállítója.

Sapkák, celluloid galérok, nyakravalók, paszományárak, gombok, csillagok, keztyük, jelvények stb. nagy raktára.

Árjegyzéket bérmentve küld.

Egyenruhaszabóknak kedvezmény!!

TELEFON 13-36. ■ Saját házában.

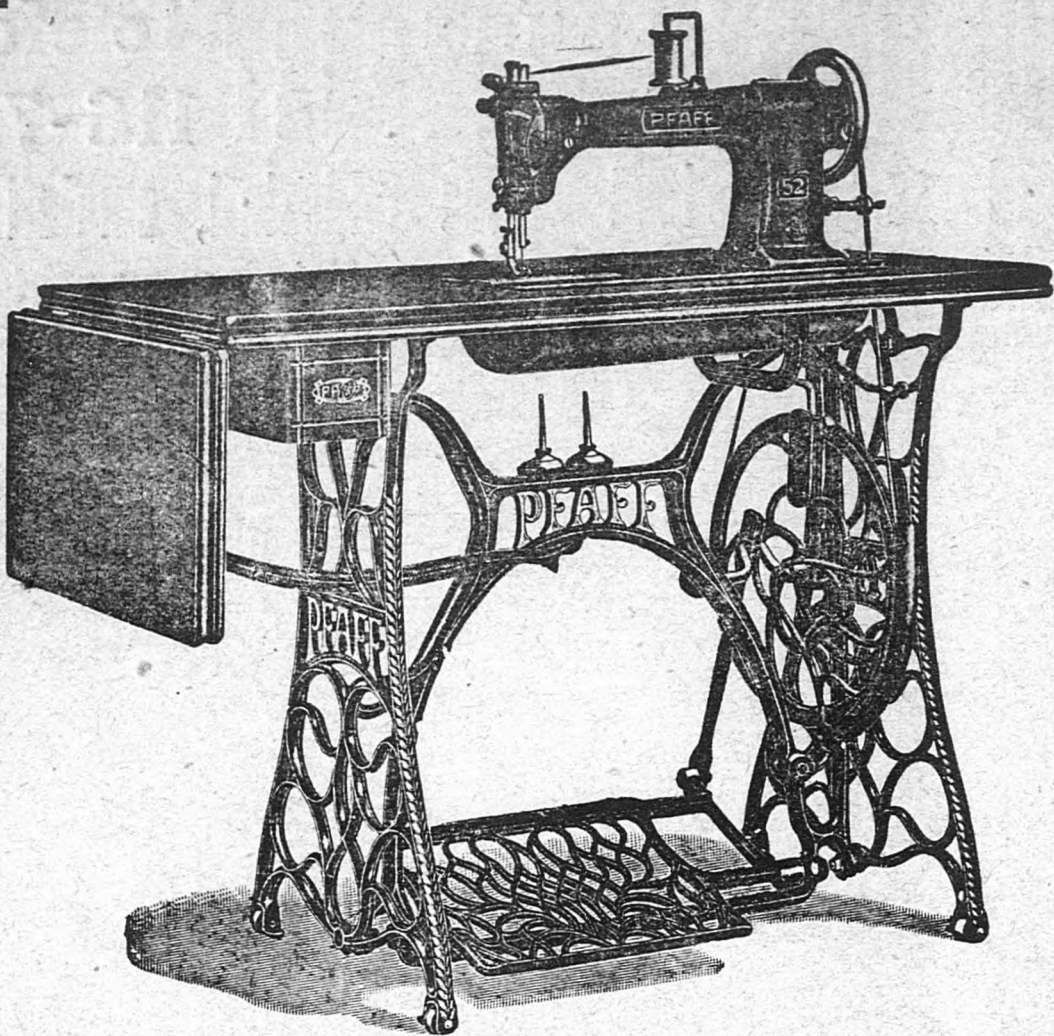
Ledermann Mór

Budapest, Károly-körut 13.

Posztó és bélésáru

raktár nagyban és

»» kicsinyben. »»

Alapított 1880.

Pfaff 52-es varró-
gép szabó-
iparosok
számára. ■

Leggyorsabb és legkönnyebb járásu!
Felülmúlhatlan tartósságu!
Leggyorsabb varrás mellett is a leg-
szilárdabban áll!

Legtöbb szabó műhelyben használatban.
Mindenütt legjobbnak elismerve.

Erőüzem berendezések és felszerelések.
Teljesen önműködő gomblyukvarrógépek.

Herbster Károly

varrógép nagyraktára

Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Hertzka Gusztáv és Fiai

Budapest, IV. Deák Ferencz-utca 15. sz.

A magyarországi
termelő - szövet-
kezetek
szállítója.

Mindennemű
bélésárak

szabókellékek

divatszövetek

mellények

lüszterek és

mosószövetek

nagy választékban

NAGYBAN ÉS KICSINYBEN.

